

Kalotaszentkirály Község Híradója

Itt van a számadás ideje

Nagy szeretettel és tisztelettel köszöntöm a község minden kedves lakóját a Községi Híradó karácsonyi száma megjelenésének alkalmával. Tartalmas számmal jelentkezünk újból, remélem minden kedves olvasónk öröme. Nehéz év áll mögöttünk, de sikerült jól haladnunk új beruházásainkkal. Nem kevés erőfeszítést jelentett a Polgármesteri Hivatal munkatársainak. Szeretném megköszönni az alkalmazottnak a munkát és a törődést, valamint az önkormányzati képviselőknek a megértő, támogató és jóindulatú döntéshozatalt. A tavaszi lapszámban remélt, ígért befektetéseket, munkálatokat nagy örömmel jelenthetem, hogy sikerült megvalósítani, vagy legalább előmozdítani. A teljesség igénye nélkül próbálom felvázolni az új beruházások stádiumát.

- * Sikerült befejezni és használatra átadni a fedett korcsolyapályát. A beruházás összértéke 700.000 euró, amiből 200.000 euró vissza nem térítendő uniós támogatás, ami a Napoca Porolissum kistérségi társuláson keresztül érkezett, a többit a helyi költségvetésből biztosítottuk. Az épület alapterülete 600 négyzetméter, amiből 340 négyzetméteres csúszófelület korcsolyázásra alkalmas. Az épület mellékhelyiségeket, öltözőket, raktárt és elsősegélynyújtó szobát foglal magába. A felszerelések között 50 pár korcsolya, egy korcsolyaélező gép, egy csúszófelületet felmosó gép, székek, padok, bútorzat található. Az épület körül térkövezett járdák készültek a gyalogosoknak.
- * Játékszereket vásároltunk az óvoda udvarára.
- * Jól haladnak a munkálatok az új kultúrotthonunk építését illetően, melyet az Országos Befektetési Vállalat (C.N.I.) finanszíroz. A beruházás összértéke 3.000.000 euró. Az épület kétszintes, 1133 négyzetméter összterületű, ahol helyet kap előadóterem, könyvtár, olvasószoba, gyakorlóterem, két alkotóterem a szabadidős tevékenységeknek. A munkálatok májusban kezdődtek, a megvalósításra szánt idő 2 év. A beruházás már 75%-ban megvalósult.
- * Sikerült aláírunk a Fejlesztési Minisztériummal a község földgázhálózatának a kiépítésére szóló finanszírozási szerződést. A beruházás összértéke 8.000.000 euró. A kivitelezési munkálatok jól haladnak, már 80%-ban megvalósult. A beruházás során több mint 31 km

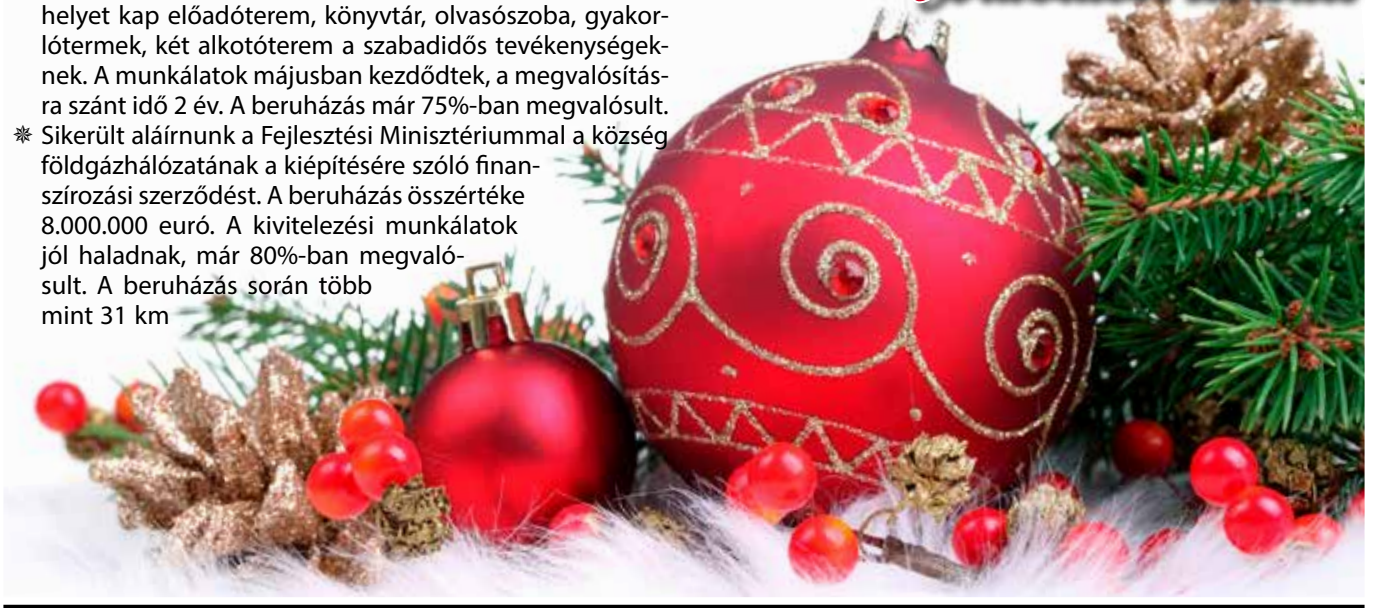
Este vremea bilanțului

Cu apariția noului număr al Jurnalului Comunei am ocazia și plăcerea să vă salut pe toți locuitorii acestei comunități. Acest număr al Jurnalului este mai voluminos, care sper că va bucura pe toți cititorii noștri. Anul 2023 a fost un an greu, dar plin de realizări. Am reușit să realizăm investiții printr-un efort comun. Pe această cale vreau să mulțumesc angajaților de la primărie pentru efortul depus. Totodată vreau să mulțumesc consilierilor pentru colaborarea exemplară de care au dat dovadă în luarea unor decizii și hotărâri foarte importante pentru comunitatea noastră. Cu bucurie în suflet vă pot relata că obiectivele propuse spre realizare enumerate în numărul de primăvară am reușit să evoluăm în realizarea lor și pe unele am și terminat. În continuare încerc să enumăr stadiul în care se află câteva dintre aceste investiții.

- * S-au terminat lucrările la construirea patinoarului acoperit autosustenabil în incinta Școlii Profesionale "Ady Endre" Sâncraiu. Valoarea investiției este de 700.000 de euro, din care 200.000 euro este finanțare prin AFIR, fonduri europene nerambursabile și diferența din surse proprii. Proiectul a fost depus prin GAL (grup de acțiune locală) Napoca Porolissum. Această clădire are o suprafață de 600 mp în care este cuprins suprafața de patinaj sintetic de 340 mp și este prevăzut cu două vestiare, spațiu tehnic patine, grupuri sanitare și punct de prim ajutor. Suprafața

Kellemes ünnepeket!

Sărbători fericitate!

gázhálózatot építenek, aminek keretén belül több mint 1000 ingatlan és közintézmény épületéhez jut el a földgáz a községhez tartozó 5 faluban. A tulajdonosokat a mérőrendszerrel csak a belső hálózat megépítése terheli anyagilag.

- * Elkészültek a technikai tervek, és az építkezési engedélyeket is beszereztük a Nemzeti Helyreállítási és Reziliencia program által megnyert 446.000 euró finanszírozást biztosító beruházásra, melynek keretén belül két, elektromos autó töltéséhez szükséges állomást, a bicikliútra napelemes világító testeket, térfigyelő kamerarendszerünk kibővítését, információs kapuk létrehozását finanszírozzák. Következnek a munkálatok kivitelezésének a közbeszerzései és a vásárlások lebonyolítása.
- * Sikeresen pályáztunk, és a finanszírozási szerződést is aláírtuk a Nemzeti Helyreállítási és Reziliencia tervek keretén belül, így felszereljük az Ady Endre Szakiskolát új bútorzattal, didaktikai anyagokkal, digitális eszközökkel. A finanszírozás értéke több mint 300.000 euró vissza nem térítendő támogatás. Ebből az összegből informatika labor, 13 tanterem (óvodai, elemi, gimnáziumi és szakosztály), egy multidiszciplináris (fizika-, kémia-, biológia-, földrajz-) labor, egy pszichopedagógiai kabinet, egy nyelv- és kommunikációs kabinet, egy tornaterem, valamint egy – a szakmai gyakorlatot szolgáló – műhely jön létre a szakiskolások számára. Köszönet illeti a pedagógusokat a sikeres pályázat elkészítésében és benyújtásában nyújtott munkájukért. Számítunk munkájukra a projekt lebonyolítása során is.
- * Sikeredt folytatni a kivitelezési munkálatokat a Kalota-patak gátrendszer építésénél, aminek a Nagyváradai Kőrös Vízügyi Igazgatóság a tulajdonosa.
- * Pályázatot nyújtottunk be az Energiaügyi Minisztériumhoz egy napelempark kiépítésére, amiből fedezni tudnánk a szükséges elektromos áramot az Önkormányzathoz tartozó épületek számára és a közvilágításra is.
- * Tanulmányokat és dokumentációkat készítettünk a magyarókereki, malomszegi, kalotadamosi, jákótelki kultúrotthonok felújítása érdekében.
- * Tanulmányt készítettünk a községközpont elektromos hálózatának a földbe történő elhelyezéséről.
- * Megvalósíthatósági tanulmányt készítettünk néhány kövezett bekötőút és utca korszerűsítésére. Pályázatunkat a januári hónap folyamán fogjuk benyújtani.
- * Felújítottuk Kalotaszentkirályon a malom és a raktár (üzlet) tetőszerkezetét.
- * Sikeredt közterületeinket tisztán tartani, a virágokat gondozni, útjainkat, utcáinkat karbantartani, közvilágítást biztosítani és a közbiztonságot megtartani. Anyagi lehetőségeink szerint támogattuk egyházainkat, rendezvényeinket, sporteseményeinket.

A felsorolt beruházások rengeteg pénzbeli önrészt igényelnek. Ezeknek egy részét sikerült már megoldanunk.

Szeretném megköszönni mindenkinek, aki szorgos munkájával gondozta a közterületeken levő virágokat.

Kötelességemnek érzem megköszönni a község lakóinak a segítséget, a megértést és továbbra is kérem közreműködésüket közös céljaink elérése érdekében. Nagy szeretettel várunk mindenkit a január hónap folyamán sorra kerülő falugyűlésekre.

A közelgő ünnepek alkalmával az Önkormányzat, a Polgármesteri Hivatal és a magam nevében kellemes karácsonyi ünnepeket és egy sikeres, egészségben gazdag, boldog, áldott új évet kívánok!

Póka András-György
okl. mérnök, jogász
polgármester

de patinaj este prevăzută cu mantinelă în formă ovală. Printre dotări sunt cuprinse mobilieri (scaune, bănci, mese, dulapuri), 50 de perechi de patine, mașină de ascuțit patine și mașină de spălat suprafața. În jurul clădirii sunt amenajate alei pietonale cu dale.

- * Am achiziționat echipamente de joacă pentru grădiniță.
- * La investiția: „Construire și dotare cămin cultural în Sat Sâncraiu Nr. 330–331–332, Comuna Sâncraiu, Județul Cluj” valoarea investiției este de 3.000.000 euro și este finanțat prin Compania Națională de Investiții (CNI), cu o suprafața utilă totală 1133 mp. Este o clădire cu parter și mansardă și cuprinde: Sală spectacole, bibliotecă, sală de lectură, sală de repetiții și două săli pentru activități recreative. Clădirea este prevăzută cu pereți, geamuri și uși izolate termic și fonic. Are o arhitectură specifică ținutului Călata. Studiile respectiv proiectul tehnic au fost înlocuite de comuna Sâncraiu. Lucrările au început în mai 2023, termenul pentru finalizare este de 2 ani. Lucrările sunt executate în procent de 75%.
- * La investiția „Înființare rețea de alimentare cu gaze naturale în comuna Sâncraiu, Județul Cluj” valoarea investiției este de 8.000.000 euro și este finanțat prin Programul Național Anghel Saligny. Prin proiect se va realiza alimentarea cu gaze naturale a satelor Alunișu, Brăișoru, Domoșu, Horlacea, Sâncraiu. Lungimea totală a rețelei va fi de peste 31 de km, cu stație de reglare măsurare. Prin proiect vor fi racordate toate imobilele și clădirile Instituțiilor Publice din Comuna Sâncraiu. Cele peste 1000 de branșamente și blocuri de măsură vor fi finanțate în cadrul proiectului, urmând ca pentru proprietarii de imobile să rămână doar cheltuielile pentru realizarea rețelei și instalației interioare. Lucrările sunt realizate în procent de 80% fiind terminate lucrările în localitățile Brăișoru și Horlacea și între localități.
- * La investiția „Asigurarea de sisteme pentru TIC comuna Sâncraiu, județul Cluj” cu includerea în proiect a achiziționării și amplasării pe domeniul public localitatea Sâncraiu a 2 stații de reîncărcare (4 puncte de reîncărcare) pentru vehicule electrice. Valoarea investiției este în suma de 446.000 euro finanțat prin Programul Național de Redresare și Reziliență, apelul de proiecte PNRR/2022/C10 fondul local. Prin implementarea investiției se va realiza achiziționarea următoarelor elemente de mobilier urban inteligent:
 - Corpuri de iluminat public cu panouri solare pentru pista de bicicletă. Realizarea unei rețele de supraveghere a zonei prin camere de siguranță în zona pistei de biciclete;
 - Extinderea rețelei de camere de supraveghere prin montarea unui număr de 9 camere, cu echipamentele accesorii și de stocare aferente;
 - Achiziția unei drone de supraveghere;
 - Achiziția și punerea în funcțiune a unor elemente de mobilier urban inteligent, reprezentate de bănci SMART și de module digitale pentru informare publică;
 - Realizarea unui sistem informativ prin personalizarea unui soft pentru aparatul de lucru al primăriei, compus dintr-o interfață pentru interacțiunea cu cetățenii.
- * Procedurile de achiziție pentru servicii sunt spre finalizare, urmând procedurile de achiziție de lucrări și furnizare.
- * S-a depus cerere de finanțare și în urma obținerii finanțării s-a semnat contractul pentru investiția “Dotarea cu mobilier, materiale didactice și echipamente digitale a Școlii Profesionale “Ady Endre” Sâncraiu, din județul Cluj” finanțat prin Programul Național de Redresare și Reziliență PNRR C15. Proiectul are o valoare nerambursabilă de peste 300.000 Euro. Proiectul cuprinde dotarea cu echi-

pamente digitale, materiale didactice și mobilier: a unui laborator de informatică, a 13 săli de clasă (nivel învățământ: preșcolar, primar, gimnazial, profesional), a unui laborator multidisciplinar (fizică, chimie, biologie, geografie), a 3 cabinete școlare (un cabinet psihopedagogic, o sală de sport, un cabinet de limbă și comunicare) respectiv a unui atelier de practică pentru nivelul profesional. Vreau să mulțumesc cadrelor didactice pentru sprijinul care a constat în identificarea necesităților de mobilier pentru fiecare sală de educație și conexe acestora.

- * S-au continuat lucrările de amenajare a barajului pe râul Călata în amonte de satul Sâncraiu, derulat de Administrația Bazinală Crișuri Oradea.
- * Am depus cerere de finanțare la Ministerul Energiei în vederea obținerii unei finanțări pentru „Înființarea unei capacități de producție a energiei electrice din sursă solară pentru acoperirea consumului propriu în comuna Sâncraiu”
- * Am întocmit studii și documentații pentru “Creșterea eficienței energetice și gestionarea inteligentă a energiei în clădirile publice, pentru obiectivul de investiții, cămin cultural Brășoru, Alunișu, Domoșu, Horlacea, com. Sâncraiu, jud. Cluj”
- * Am întocmit studiu de fezabilitate pentru proiectul “Modernizare drumuri și străzi în comuna Sâncraiu, jud. Cluj”. Cererea de finanțare vom depune în cursul lunii ianuarie.

- * S-a realizat rețeaua de fibră optică (internet, TV cablu, telefonie) între localitățile Brășoru și Alunișu.
 - * Am întocmit studiul pentru trecerea în subteran a rețelei electrice de joasă tensiune în localitatea Sâncraiu.
 - * Am reabilitat acoperișul la clădirea morii și la magazia de pe lângă moară în localitatea Sâncraiu.
 - * Am reușit să întreținem drumurile comunale, domeniul public, am continuat programul de comună înflorită, am asigurat iluminatul public, precum și siguranța cetățeanului. Am asigurat în funcție de posibilități ajutor financiar cultelor religioase pentru anumite lucrări de reparații. Am finanțat diferite activități culturale și sportive.
- Vreau să aduc mulțumiri locuitorilor comunei pentru înțelegerea și ajutorul dat și doresc în continuare această colaborare.

Vă așteptăm la adunările populare care vor fi organizate în cursul lunii ianuarie în fiecare localitate din comună.

Cu ocazia apropiatelor sărbători în numele Consiliului Local, al Primăriei precum și al meu personal vă doresc un Crăciun Fericit și un An Nou cu sănătate și plină de realizări.

Ing. Jur. Póka Andrei-Gheorghe
primar

Imaginea Familiei Sfinte

(Mt. 2,13–23)

Biserica ne propune textul evanghelic de la Matei în cea de-a doua zi a Sărbătorii Nașterii Domnului nostru Isus Cristos. Ne este prezentată Familia Sfântă, însă nu ca pe o familie ideală, un cuib al fericirii, ci o imagine mult mai realistă. Întâlnim astfel o familie ce traversează situații de criză și care se confruntă cu o serie de provocări fiind nevoită să fugă într-o țară străină și să fie refugiați în Egipt. În societatea modernă tendința generală este de a avea familia perfectă, ori cel puțin să afișăm această imagine. Însă realitatea ne arată că nu există familia ideală. Îi mulțumim lui Dumnezeu pentru acest dar al Familiei Sfinte: o familie umană, fragilă și suferindă. Acesta nu este doar un cadru sumbru, ci este un stadiu pe care este necesar să-l depășim cu seninătate. Suntem frapați de calmul profund al lui Iosif și al Mariei. Ei nu se plâng, nu acuză societatea și nu se lamentează pentru nedreptățile suferite. Au convingerea că sunt iubiți de Dumnezeu și totul se întâmplă cu știința Sa.

Se disting trei nivele ale credinței în Pronia cerească (Providența divină): nivelul comportamentului, nivelul cunoașterii și nivelul iubirii. La nivel comportamental omul caută să găsească și să accepte chemarea lui Dumnezeu. Aceasta este credința lui Moise ce împlinește porunca lui Dumnezeu și are un rol în eliberarea poporului ales din Egipt. Nivelul cunoașterii este credința ce ia forma ascultării și a împlinirii planului lui Dumnezeu, chiar și atunci când nu-l înțelegem. Să vedem credința lui Avraam ce merge unde-l trimite Domnul, fără să cunoască destinația drumului său. Nivelul iubirii este credința ce se transformă în act de abandonare totală voinței lui Dumnezeu. Putem spune că aceasta este credința Preasfintei Fecioare Maria sub crucea Fiului Său.

În aceste zile de sărbătoare să reflectăm asupra trecutului propriu, să ne amintim momentele în care am simțit dragostea lui Dumnezeu în viața noastră. Fiul preaiubit al Tatălui ceresc, cel venit sub chip de prunc în istoria omenirii pentru

a intra într-o relație de iubire cu omul, să vă dăruiască pace, lumină și dragoste în suflet. Sărbători binecuvântate tuturor locuitorilor Comunei Sâncraiu!

Preot - Maier Adrian-Gheorghe
Parohia Greco-Catolica Braisoru

„Elment tehát mindenki a maga városába, hogy összeírják. Felment József is a galileai Názáretből Júdea városába, amelyet Betlehemnek neveznek, mert Dávid házából és nemzetségéből származott, hogy összeírják jegyesével, Máriával együtt, aki áldott állapotban volt. És történt, hogy amíg ott voltak, eljött szülésének az ideje, és megszülte elsőszülött fiát. Bepólyálta, és a jászolba fektette, mivel a szálláson nem volt számukra hely.” (Lk. 2, 3-7.)

Isten hoz karácsonyt szívünkbe

Sok minden eszünkbe juthat akkor, amikor karácsony ünnepére gondolunk. Egy kellemes gyermekkori élmény, mely arról szól, hogy felszabadultan azt találgattuk, mit hoz majd az angyal, kik jönnek hozzánk, kikkel fogunk majd játszani, kántálni. Egy felnőttkori emlék, mely reménységgel tölt el, miszerint haza mehettünk pár napra és ismét a családtagokkal tölthetünk meghitt pillanatokot. Egy idősebb kori tapasztalat, amely láttatta velünk, hogy milyen áldott foglalatosság a várakozás, mikor haza várjuk távol élő gyermekeinket, rokonainkat.

A fent említett tapasztalatok arra készítetnek bennünket, hogy ismét várjunk, és készüljünk arra, amit várunk. Szeretnénk, ha azt kapnánk ajándékba, amit megkívántunk. Szeretnénk, ha tökéletesen meg tudnánk teríteni az asztalt, és minden falat, amit elkészítünk, az izlene a vendégeinknek. Szeretnénk azt is, hogy a találkozás ne legyen összetűzésekkel, veszekedésekkel tűzdelt, hanem örömteli együtt töltött idő, amely új erővel tölt majd el minket. Szeretnénk, ha sormentes vámnál, viszonylag hamar haza tudnánk érni, és otthon meleg öleléssel várna valaki, várának valakik. Annyi mindent szeretnénk elérni, ezért fejünkben elindul a tervezgetés, teljes valónkban a szaladgálás, az aggodalmaskodás. Végül bevalljuk magunknak, hogy lekéstünk mindennel: későn indultunk haza, sor lesz a határnál, későn kezdtük el a vásárlást, nem lesznek meg az ünnepi falatok, telefonbeszélgetésen megbántottuk egymást, kellemetlen lesz találkozni élőben. Milyen lesz így a szeretet, a család, az ajándékok ünnepe? – Tehetnénk fel a kérdést alighanem minden évben.

A karácsony nem csak az emberek közötti szeretetről, ajándékokról és családról szól, hanem Valaki másról. Nem mondok újdonságot azzal, hogy idén is, ebben a szép időszakban Jézus Krisztusnak a születését, földre jöttét ünnepelhetjük. Legyintve mondhatná valaki, hogy tudjuk ezt, hiszen tanultuk vallásórán és már számtalanszor meghallgattuk a templomban is születésének a történetét, de ez már elavult a mai világ számára. Minden annyira fantasztikus és tökéletes, valamint olykor érthetetlen, hogy a mai embernek nehéz azt elhinnie, hogy minden úgy történt, ahogy azt elmesélik, vagy ahogy meg van írva. Erre feltenném a kérdést, kedves olvasó, hogy valóban minden tökéletes és könnyű volt abban az időben?

Képzeld csak el magunkat József vagy Mária helyzetébe. Józsefként ott vagyunk Galileában, az ország északi részén. Zajlik az élet, van már jegyesünk, de még nem házasodtunk össze, várjuk már az esküvő pillanatát. Adott pillanatban meglátszik, hogy jegyesünk áldott állapotba került, de mi tudjuk, hogy meg se érintettük. Mélyen csalódunk, szeretnénk őt távol tartani magunktól, de rosszat sem akarunk neki, ezért azt tervezzük, hogy titokban elbocsátjuk őt. Máriaként először öröm tölt el, hogy van jegyesünk, és lesz családunk, majd mikor furcsa érzéseink támadnak és világossá válik számunkra, hogy gyereket várunk, akkor megijedünk. Hogyan történhetett ez meg velem? Most ezt hogyan magyarázom el jegyesemnek? Hova meneküljek, hogy ne kövessenek meg? Isten megoldja ezeket a helyzeteket, angyalai által elmagyarázza mind Józsefnek, mind Máriának, hogy ami velük

történik az az Ő akaratából származik. Józsefnek és Máriának nagy hite és erős bizalma lehetett Istenben, mert ezt a helyzetet alázattal és beletörődéssel elfogadják. A történetnek viszont még nincs vége, hiszen a korabeli uralkodó, Augustusz császár elrendeli birodalmának összeírását. Elriad Izráel egész népe, hiszen azt érezték, hogy ezáltal életük veszélybe kerül, hiszen az uralkodó tudni fogja honnan származnak és hol laknak. Olyan félelem lephette el szívüket, mint amilyen félelem volt a diktatúra idején, amikor lehallgattak minden telefonbeszélgetést, vagy éppen ma, amikor „okos” készülékeink lehallgatják nemcsak a telefonbeszélgetést, hanem az egyszerű társalgásainkat is. Józsefnek és Máriának összeszorulhatott a szíve, hiszen nemcsak tudni fogják azt, hogy honnan származnak és hol találják meg őket, hanem hosszú utat kell megtenniük, tekintettel arra, hogy mindkettőjük Betlehemből származtak, mely az ország déli részén helyezkedik el. Minden félelem és izgalom ellenére, megkezdik az utat, fáradtan, idegesen és áldott állapotban, nem ismerve azt a pillanatot, amikor beindul a szülés. Megérkezünk Józsefként, megérkezünk Máriaként Betlehembe, és keresünk szállást. Biztos lesz valaki, akinél egy éjszakát eltölthetnénk – gondolhatnánk. Körbejárjuk az egész települést, és kiderül, hogy senki sem fogadhat. Senki sem könyörül egy állapotos kismamán és egy megfáradt jövődöbéli édesapán. Végül kerül egy jó ember, aki felajánlja az istálló. Mi fáradtan nem is törődünk azzal, hogy istálló lesz a lakrészünk, csak bebújunk a tehének, marhák mellé, és próbáljuk kipihenni az utat. Nyugalomra nincs már időnk, mert eljött a szülésnek az ideje, és nincs ki segítsen. Történetünk csúcspontja, hogy József férfiként vállalja a bába szerepét, és segíti világra a Megváltót, akit elnevez az angyal intelmei alapján Jézusnak. Megszületett! Bár rengeteget szaladtunk, rengeteget aggodalmaskodtunk és a legrosszabbra számítottunk, mégis csodálatos, hogy Jézus megszületett!

Mai futkosásainkban, ünnepi aggodalmaskodásainkban, Máriával és Józseffel egy cipőben érezhetjük magunkat. Nekik sem volt tökéletes, sem meghitt az első karácsony. Tele volt félelemmel, csalódással, netalán vitával is. Mindezek ellenére, amit Isten tervezett, az megvalósult, megszületett a világ Megváltója. Megajándékozott feltétlen szeretetével, melyet nem lehet összehasonlítani az emberi szeretettel. Gyermekéivé fogadott Isten, hogy ezek után mindig felszabadultan és teljes reménységgel tudjunk álmodozni, tervezni és alkotni. Szeretettel és bizalommal élhetjük meg földi életünket.

Igeszakaszunk bár szelíden, de határozottan azt sugallja nekünk is, hogy a körülmények sosem voltak tökéletesek. Mindig voltak olyan hirtelen jövő problémák, amelyek megoldásra vártak. Isten azonban megadja a megoldást is, és a mi küzdelmeink és aggodalmaskodásaink ellenére meghozza ajándékát nekünk is. Ez az ajándék az, hogy mi mindannyian, akik karácsonykor Fia születését ünnepeljük, gyermekként élhetjük meg ezt az ünnepet. Nem felelőtlenül, hanem teljes reménységgel, hogy Isten jót hoz nekünk, és van Kire várni. Ugyanakkor megajándékoz igazi szeretettel, mert Ő nem úgy szeret, mint az emberek. Szeretete kedves, azaz nem erőszakolja azt ránk, de ha mi azt elfogadjuk és óhajtjuk, akkor Ő hűséges marad hozzánk, és a nehéz pillanatokban sem hagy cserben, törékeny mivoltunkkal tud mit kezdeni.

Azt kívánom mindenkinek, hogy az idejű karácsonyban ismét szívjuk magunkba Isten földre jöttének felüdítő illatát. Érezzük magunkat gyermekeinek, mint akik őszintén várjuk Őt, és fogadjuk el örömmel, ujjongással ajándékát, a feltétlen szeretetét. Ámen.

Orbán Attila

Kalotadámos – Jákótelki református lelképásztor

FONTOS TUDNIVALÓK

ANUNȚURI IMPORTANTE

A község lakosait érintő fontosabb tudnivalók:

- **A 3/2020-as helyi tanácshatározat alapján mindenki köteles a birtoka körül rendszerben tartani a közterületeket (utca, sánc, járda, kapu, kerítés, patak part stb). Ellenkező esetben 1.000-tól 2.500 lejig terjedő bírság róható ki. Nem cél bírságotolni, hanem a karbantartás a fontos.**
- A 74/2023-as Önkormányzati Határozat alapján a 2024-es évre megszabott környezetvédelmi illeték (szemétdíj) **150 lej/személy/év**. Az összeg felét kell fizesse, aki 2023. december 31-ig betöltötte 80-dik életévét, a szociális segélyben részesülők, a család harmadik gyereke, aki tanulás vagy munka miatt nem tartózkodik itthon a hivatalba leadott kérvény alapján. Akinek van tulajdona, háza a községben és nem itt lakik és vendégfogadó, fizetnie kell 150 lej/év szemétdíjat.
- **A műanyagpalackokat és fémdobozokat kérjük alaposan összenyomva dobják a kihelyezett nagy szemétyűjtőkhöz.**
- A 2024-es évre is minden család megkapja a szelektív (műanyag) hulladékgyűjtésre és szállításra vonatkozó naptárt/programot.
- A Szentkirályon, Zentelkén és Kalotadámoson elhelyezett fémtartályba lehet tenni a használt ruhákat és lábbeliket, a Caritas osztja szét a rászorulóknak.
- **Tilos** a mezőgazdasági szerszámok és építkezési anyagok (kivételet képeznek, akik érvényes építkezési engedéllyel rendelkeznek) közterületen való tárolása. Ellenkező esetben 50 lej/gép/nap és 10 lej/m³ építkezési anyag/nap, bírság szabható ki.
- A járdák a gyalogos közlekedés érdekében épültek, ezért tilos a gépjárművekkel a járdán parkolni. A gyalogosok a járdákon közlekedjenek!
- Az erdei út és a mezei utak tisztán tartása és épségben maradása érdekében, mindenkit megkérünk, hogy ne szántsa be a sáncokat, lehetőleg letakarított, tiszta mezőgazdasági szerszámokkal, szekerekkel közlekedjenek rajtuk. Ellenkező esetben az 53/2014-es Önkormányzati Határozat alapján 50-től 500 lejig terjedő bírságot szab ki a Polgármesteri Hivatal.
- Építkezési hulladékanyagokat csak a hivatal vezetőségének értesítése után lehet elszállítani és elhelyezni a kijelölt helyekre.
- **A 3/2018-as Önkormányzati Határozat** alapján mindenki köteles rendszerben tartani háza homlokzatát. Az érintetteknek felszólítást küldtünk, mely alapján tavaly év végén, aki nem végezte el a szükséges munkálatokat, épületadója 500%-kal növekedett, valamint bírság is kiróható.
- **Közterületen tilos az alkoholfogyasztás!**
- A mezei utak és az erdei út mentén, valamint a Kő-hegy tavaknál figyeljünk a tisztaságra, sőt megkérjük, jelezzék a szemetelőket!
- A jelenlegi törvénykezés szerint **tilos** a mezőgazdasági területek, növényi hulladékok (levelek, ágak) és bármilyen szemét égetése. Kérünk mindenkit a törvény betartására. (Az új törvény szerint mindez bűncselekménynek számít, valamint a büntetés elérheti a 15.000 lejt). A környezetvédelmi hatóság gyakori, rendszeres ellenőrzést végez.
- Minden településen az ágakat a kijelölt helyre vigyék!
- A közterületen levő virággyakok kapálásakor vigyázzunk az elültetett tulipánhagymákra!
Ezen célok megvalósítása érdekében, kérjük az Önök megértését és támogatását!

A HELYI TANÁCS

Câteva măsuri și recomandări importante pentru cetățenii comunei:

- **Conform HCL nr. 3/2020, cetățenii, proprietari de imobile pe teritoriul comunei Sâncraiu, sunt obligați pentru curățirea și întreținerea străzii, spațiului din fața imobilului, șanțului, trotuarului, imobilului, împrejurii acestuia. În caz contrar, se aplică amendă contravențională între 1.000 și 2.500 lei.**
- Conform Hotărârii Consiliului Local nr. 74/2023, taxa de mediu pe anul 2024 este în valoare de **150 lei/an/persoană**. Sunt scutiți și. Persoanele cu vârsta peste 80 de ani (împliniți până la 31 decembrie 2023), beneficiarii de ajutor social, începând cu al treilea copil din fiecare familie, elevii plecați pentru studii și persoanele plecate pentru muncă în anul 2024, pe bază de cerere depusă la primărie, beneficiază de o reducere de 50%. 150 lei/an plătesc toți cei care au imobil (casă) în comună și nu locuiesc în comună și pensiunile agroturistice.
- **PET-urile și dozele de aluminiu să le aruncați în containerele amenajate cât mai compactate.**
- Fiecare gospodărie o să primească calendarul/programul pentru colectarea și transportul deșeurilor reciclabile (plastic) pentru anul 2024.
- Hainele și încălțăminte de care nu avem nevoie, se colectează în recipientele așezate în Sâncraiu, Zam și Domoșu. Aceste ajutoare sunt administrate și distribuite nevoiașilor de Caritas.
- Este **interzisă** parcare utilajelor agricole și depozitarea materialelor de construcții (exceptând cei care au autorizație de construire) pe domeniul public al comunei. Nerespectarea se pedepsește cu amendă contravențională, astfel: 50 lei/utilaj/zi și 10 lei/mc material/zi.
- Trotuarele s-au construit pentru circulația pietonilor, astfel este interzisă parcare cu autovehicule pe trotuare. Pietonii să circule pe trotuare!
- Pentru menținerea stării bune și curățeniei drumului forestier și a drumurilor de câmp, vă rugăm să nu distrugeți șanțurile, să circulați cu utilaje și atelaje curățite. În caz contrar, conform HCL nr. 53/2014 Primăria va sancționa contravențional cu amendă de la 50 lei la 500 lei.
- Transportul și depozitarea materialelor și deșeurilor de construcții se poate face în locurile special amenajate, numai după anunțarea prealabilă a conducerii Primăriei.
- Conform **Hotărârii Consiliului Local nr. 3/2018**, sunt obligați toți cetățenii să întrețină fațada casei. S-au trimis somațiile celor vizați, de la sfârșitul anului trecut. Acelor proprietari care nu au executat lucrările, li s-a majorat impozitul până la 500% și totodată pot fi amendați.
- **Este interzis consumul de alcool pe domeniul public!**
- Vă rugăm să păstrăm curățenia de-a lungul drumurilor de câmp, a drumului forestier și în jurul lacurilor Horaița, chiar să ne contactați dacă observați persoane care lasă mizerie.
- Conform Legislației în vigoare, este **interzisă** arderea terenurilor agricole, resturilor vegetale (frunze, crengi) și orice tip de deșeu. Acestea constituie infracțiune și amenda poate fi chiar 15.000 lei. Garda de mediu efectuează controale dese.
- În fiecare sat crengile să transportați la locurile stabilite de primărie.
- La întreținerea, săparea grupurilor de flori de pe domeniul public să avem grijă de bulbi de lalele.
Pentru realizarea și respectarea acestora, apelăm la înțelegerea și sprijinul Dumneavoastră!

CONSILIUL LOCAL

Hotărârile adoptate de Consiliul Local în perioada aprilie – decembrie 2023

- Hotărârea nr. 27. privind rectificarea bugetului local
- Hotărârea nr. 28. privind acordarea mandatului special reprezentantului în AGA ADI Eco-Metropolitan Cluj pentru a vota cu privire la recalcularea și modificarea tarifelor pentru serviciile prestate de Supercom S.A. în baza *Contractului de delegare prin concesiune a gestiunii activităților de colectare și transport a deșeurilor în Județul Cluj (lotul 1) nr. 1111/24.08.2022*, aprobarea tarifelor distincte pentru gestionarea deșeurilor pentru lotul 1 și aprobarea tarifelor de separare incorectă a fracțiilor de deșeuri municipale pentru lotul 1
- Hotărârea nr. 29. privind includerea teritoriului UAT Comuna Sâncraiu în parteneriatul LEADER „Asociația Grupul de Acțiune Locală Napoca Porolissum” pentru implementarea SDL cu finanțare prin PS 2023-2027
- Hotărârea nr. 30. privind aprobarea indicatorilor tehnico-economici actualizați, devizului general actualizat și aprobarea cofinanțării pentru Proiectul: **ÎNFIINȚARE REȚEA DE ALIMENTARE CU GAZE NATURALE ÎN COMUNA SÂNCRAIU, JUDEȚUL CLUJ**
- Hotărârea nr. 31. privind aprobarea cofinanțării pentru categoriile de cheltuieli finanțate de la bugetul local pentru Proiectul: **„ÎNFIINȚARE REȚEA DE ALIMENTARE CU GAZE NATURALE ÎN COMUNA SÂNCRAIU, JUDEȚUL CLUJ”**
- Hotărârea nr. 32. privind preluarea sediului circumscripției sanitar-veterinare de la Agenția Domeniile Statului (ADS), din domeniul privat al statului în domeniul privat al Comunei Sâncraiu, aflat pe teritoriul administrativ al Comuna Sâncraiu
- Hotărârea nr. 33. privind aprobarea finanțării unor activități culturale, de mediu și de sport organizate de Consiliul Local Sâncraiu în anul 2023
- Hotărârea nr. 34. privind aprobarea contractării unui împrumut în valoare de 1.500.000 lei, în conformitate cu prevederile art. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 24/2023 privind unele măsuri fiscal-bugetare destinate acordării unor împrumuturi din Trezoreria Statului
- Hotărârea nr. 35. privind acceptarea donației imobilului (clădire și teren aferent), situat în localitatea Alunișu nr. 74, aflat în proprietatea Școlii Profesionale “Ady Endre” Sâncraiu.
- Hotărârea nr. 36. privind revocarea HCL cu nr. 28/27.04.2023, privind acordarea mandatului special reprezentantului în AGA ADI Eco-Metropolitan Cluj pentru a vota cu privire la recalcularea și modificarea tarifelor pentru serviciile prestate de Supercom S.A. în baza *Contractului de delegare prin concesiune a gestiunii activităților de colectare și transport a deșeurilor în Județul Cluj (lotul 1) nr. 1111/24.08.2022*, aprobarea tarifelor distincte pentru gestionarea deșeurilor pentru lotul 1 și aprobarea tarifelor de separare incorectă a fracțiilor de deșeuri municipale pentru lotul 1
- Hotărârea nr. 37. privind cofinanțarea nerambursabilă pentru investiții și reabilitări în anul 2023, a cultelor religioase din Comuna Sâncraiu
- Hotărârea nr. 38. privind rectificarea bugetului local
- Hotărârea nr. 39. privind aprobarea prețului de pornire la licitația de masă lemnoasă pe picior
- Hotărârea nr. 40. privind acordarea mandatului special reprezentantului în AGA ADI Eco-Metropolitan Cluj pentru a vota cu privire la încheierea actului adițional nr. 1 la Contractul de delegare nr. 1111/24.08.2022, aprobarea modificării prin recalcularea tarifelor pentru serviciile prestate de Supercom S.A. în baza *Contractului de delegare prin concesiune a gestiunii activităților de colectare și transport a deșeurilor în Județul Cluj (lotul 1) nr. 1111/24.08.2022*, aprobarea tarifelor distincte pentru gestionarea deșeurilor pentru lotul 1 și aprobarea modalității de facturare a serviciilor de către delegatul care se află în raporturi contractuale cu utilizatorii pentru lotul 1
- Hotărârea nr. 41. privind aprobarea unui sprijin financiar pentru Spitalul Orășenesc Huedin, în sumă de 5.000 lei de la capitolul autofinanțate
- Hotărârea nr. 42. privind modificarea HCL nr. 32/15.05.2023 privind preluarea sediului circumscripției sanitar-veterinare de la Agenția Domeniile Statului (ADS), din domeniul privat al statului în domeniul privat al Comunei Sâncraiu, aflat pe teritoriul administrativ al Comuna Sâncraiu;
- Hotărârea nr. 43. privind aprobarea trecerii pășunilor comunale din domeniul public în domeniul privat al Comunei Sâncraiu
- Hotărârea nr. 44. privind aprobarea susținerii financiare a ASOCIAȚIEI SPORTIVE FOTBAL CLUB VOINȚA SÂNCRAIU pentru activitatea sportivă desfășurată de echipa de fotbal pentru sezonul de primăvară și toamnă 2023
- Hotărârea nr. 45. privind aprobarea lucrărilor pe domeniul public și privat al comunei Sâncraiu pentru investiția ELABORARE DOCUMENTAȚIE PENTRU AUTORIZAREA EXECUTĂRII LUCRĂRILOR DE CONSTRUIRE CASĂ, ÎMPREJMUIRE, RĂCORDURI ȘI BRANȘAMENTE, realizată de REBREANU SILVIU în sat. ul Brăișoru nr. 130
- Hotărârea nr. 46. privind aprobarea lucrărilor pe domeniul public și privat al comunei Sâncraiu pentru investiția REALIZARE INFRASTRUCTURĂ TIC ÎN ZONA PISTEI DE BICICLETE DIN LOCALITATEA SÂNCRAIU, ÎN CADRUL PROIECTULUI “ASIGURAREA DE SISTEME TIC PENTRU COMUNA SÂNCRAIU, JUDEȚUL CLUJ”, realizată de Comuna Sâncraiu
- Hotărârea nr. 47. privind aprobarea lucrărilor pe domeniul public și privat al comunei Sâncraiu pentru investiția MODERNIZARE REȚELE ELECTRICE ȘI DE DATE DE DISTRIBUȚIE ÎN LOC. SÂNCRAIU, JUDEȚUL CLUJ, realizată de Comuna Sâncraiu;
- Hotărârea nr. 48. privind acordarea mandatului special reprezentantului Comunei Sâncraiu în Adunarea Generală a Asociației de Dezvoltare Intercomunitară Eco-Metropolitan Cluj pentru a vota aprobarea proiectului de hotărâre înscris pe ordinea de zi a ședinței din data de 14.07.2023
- Hotărârea nr. 49. privind aprobarea contractării unei finanțări rambursabile interne în valoare de 2.500.000 lei

- Hotărârea nr. 50. privind aprobarea prețului de pornire la licitația de masă lemnoasă pe picior
- Hotărârea nr. 51. privind aprobarea contractării unui împrumut în valoare de 926.024 lei, în conformitate cu Legea nr. 229/2023 pentru aprobarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 24/2023 privind unele măsuri fiscale-bugetare destinate acordării unor împrumuturi din Trezoreria Statului
- Hotărârea nr. 52. privind aprobarea modificării organigramei și a statului de funcții pentru aparatul de specialitate al primarului comunei Sâncraiu
- Hotărârea nr. 53. privind execuția bugetară în trimestrul II 2023
- Hotărârea nr. 54. privind aprobarea Protocolului de colaborare între Ministerul Muncii și Solidarității Sociale (MMSS) și Comuna Sâncraiu, județul Cluj, referitor la colaborarea interinstituțională în cadrul proiectului „HUB de Servicii MMSS — SII MMS, Cod MySmis 130963,
- Hotărârea nr. 55. privind aprobarea delegării unui reprezentant al Consiliului Local Sâncraiu în Consiliul de Administrație și a unui reprezentant în Comisia pentru Evaluarea și Asigurarea Calității (CEAC) a Școlii Profesionale „Ady Endre” Sâncraiu, pentru anul școlar 2023/2024
- Hotărârea nr. 56. privind neasumarea responsabilității organizării și derulării la nivel local a procedurilor de atribuire a contractelor/acordurilor- cadru pentru achiziționarea produselor și a contractelor/acordurilor-cadru de prestare a serviciilor pentru derularea măsurilor educative, aferente Programului pentru Școli al României în perioada 2023-2029, precum și pentru stabilirea bugetului pentru implementarea acestuia în anul școlar 2023-2024, adoptat prin Hotărârea Guvernului nr.652/2023, publicată în Monitorul Oficial al României nr.728/08.08.2023
- Hotărârea nr. 57. privind rectificarea bugetului local
- Hotărârea nr. 58. privind aprobarea unor cheltuieli pentru lucrări de decolmatare din albia Văii Călata
- Hotărârea nr. 59. privind aprobarea prelungirii duratei de execuție a proiectului „CONSTRUIRE PATINOAR AUTO-SUSTENABIL ACOPERIT ÎN LOCALITATEA SÂNCRAIU, COMUNA SÂNCRAIU, JUDEȚUL CLUJ”, derulat conform contractului de finanțare Nr. C1920074A206061309183/07.06.2022
- Hotărârea nr. 60. privind rectificarea bugetului local
- Hotărârea nr. 61. privind aprobarea variantei electronice revizuite a intravilanului aferent Planului Urbanistic General al Comunei Sâncraiu aprobat prin HOTĂRÂREA CONSILIULUI LOCAL AL COMUNEI Sâncraiu
- Hotărârea nr. 62. privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare al Aparatului de specialitate a Primarului Comunei Sâncraiu
- Hotărârea nr. 63. privind aprobarea Regulamentului propriu cuprinzând măsurile metodologice, organizatorice, termenele și circulația proiectelor de hotărâri care se înaintează Consiliului Local al Comunei Sâncraiu spre adoptare
- Hotărârea nr. 64. privind aprobarea Regulamentului de Organizare și Funcționare a Consiliului Local al Comunei Sâncraiu
- Hotărârea nr. 65. privind aprobarea finanțării unor activități culturale, de mediu și de sport organizate de Consiliul Local Sâncraiu în anul 2023
- Hotărârea nr. 66. privind aprobarea susținerii financiare a ASOCIAȚIEI SPORTIVE FOTBAL CLUB VOINȚA SÂNCRAIU pentru activitatea sportivă desfășurată de echipa de fotbal pentru sezonul de toamnă 2023
- Hotărârea nr. 67. privind aprobarea lucrărilor pentru acces și amplasare bransamente, racorduri noi la strada localității în cadrul investiției ELABORARE DOCUMENTAȚIE PENTRU AUTORIZAREA EXECUTĂRII LUCRĂRILOR DE DESFIINȚARE CORPURI EXISTENTE; ELABORARE PLAN URBANISTIC ZONAL PENTRU PARCELARE ȘI SCHIMBARE DE FUNCȚIUNE URBANISTICĂ, CONSTRUIRE ANSAMBLU PATRU CASE RURALE ȘI CLĂDIRE MULTIFUNCȚIONALĂ , realizată de S.C. ABERLAND RURAL EVENTS S.R.L., Sâncraiu nr. 18.
- Hotărârea nr. 68. privind aprobarea documentației tehnico-economice, faza proiect tehnic, a detaliilor de execuție și a devizului general actualizat pentru obiectivul de investiție - Realizare infrastructură TIC în zona pistei de biciclete din Localitatea Sâncraiu - în cadrul proiectului „Asigurarea de sisteme TIC pentru Comuna Sâncraiu, județul Cluj”, aprobat pentru finanțare prin Planul Național de Redresare și Reziliență – Componenta C10 – Fondul local
- Hotărârea nr. 69. privind rectificarea bugetului local
- Hotărârea nr. 70. privind aprobarea proiectului „Înființarea unei capacități de producție a energiei electrice din sursă solară pentru acoperirea consumului propriu în Comuna Sâncraiu, Județul Cluj” și accesarea unei finanțări din Fondul pentru Modernizare, Apelul de proiect: Sprijinirea investițiilor în noi capacități de producere a energiei electrice produsă din surse regenerabile pentru autoconsum pentru entități publice
- Hotărârea nr. 71. privind dezmembrarea imobilelor-terenurilor din extrasele CF nr. 51845 Sâncraiu, CF nr. 51846 Sâncraiu și CF 51847 Sâncraiu
- Hotărârea nr. 72. privind aprobarea lucrărilor pentru acces la strada localității și amplasare racorduri și bransamente, în cadrul investiției ELABORARE DOCUMENTAȚIE TEHNICĂ PENTRU AUTORIZAREA LUCRĂRILOR DE CONSTRUIRE LOCUINȚĂ UNIFAMILIALĂ, acces, împrejmuire, utilități, realizată de Bota Zoltan Roland, în loc. Alunișu nr. 150.
- Hotărârea nr. 73. privind aprobarea taxelor și impozitelor locale pentru anul 2024
- Hotărârea nr. 74. privind stabilirea taxei speciale de salubritate pe anul 2024
- Hotărârea nr. 75. privind aprobarea studiului de fezabilitate/documentației de avizare a lucrărilor de intervenții, a indicatorilor tehnico-economici și a devizului general pentru obiectivul de investiții „MODERNIZARE DRUMURI ȘI STRĂZI ÎN LOCALITATEA SÂNCRAIU, JUDEȚUL CLUJ”, aprobat pentru finanțare prin Programul național de investiții „Anghel Saligny”, precum și a sumei reprezentând categoriile de cheltuieli finanțate de la bugetul local pentru realizarea obiectivului
- Hotărârea nr. 76. privind implementarea proiectului „MODERNIZARE DRUMURI ȘI STRĂZI ÎN LOCALITATEA SÂNCRAIU

CRAIU, JUDEȚUL CLUJ”

- Hotărârea nr. 77. privind comasarea imobilelor-terenurilor din extrasele CF nr. 51814 Sâncraiu, CF nr. 53776 Sâncraiu, 53770 Sâncraiu și CF 53773 Sâncraiu
- Hotărârea nr. 78. privind aprobarea reorganizării aparatului de specialitate al primarului comunei Sâncraiu, începând cu 01 noiembrie 2023, în conformitate cu Legea Nr. 296/2023 privind unele măsuri fiscale-bugetare pentru asigurarea sustenabilității financiare a României pe termen lung
- Hotărârea nr. 79. privind aprobarea stabilirii salariilor de bază pentru funcțiile publice și contractuale din cadrul aparatului de specialitate al primarului comunei Sâncraiu, județul Cluj, începând cu luna noiembrie 2023
- Hotărârea nr. 80. privind aprobarea stabilirii salariilor de bază pentru funcțiile publice și contractuale din cadrul aparatului de specialitate al primarului comunei Sâncraiu, județul Cluj, începând cu luna 1 ianuarie 2024
- Hotărârea nr. 81. privind rectificarea bugetului local
- Hotărârea nr. 82. privind aprobarea susținerii financiare a ASOCIAȚIEI SPORTIVE FOTBAL CLUB VOINȚA SÂNCRAIU pentru activitatea sportivă desfășurată de echipa de fotbal pentru sezonul de toamnă 2023
- Hotărârea nr. 83. privind aprobarea lucrărilor pe domeniul public și privat al comunei Sâncraiu pentru investiția VELO APUSENI – AMENAJARE TRASEE CICLOTURISTICE ÎN MUNȚII APUSENI, PE ZONA JUDEȚELOR BIHOR, ALBA, CLUJ – LOT JUDEȚUL CLUJ, realizată de Consiliul Județean Cluj
- Hotărârea nr. 84. privind aprobarea D.A.L.I. și a indicatorilor tehnico-economici ale obiectivului de investiție „Creșterea eficienței energetice și gestionarea inteligentă a energiei în clădirile publice pentru obiectivul de investiții clădirea Școlii Alunișu, Com. Sâncraiu, jud. Cluj” și pentru aprobarea participării la Programul privind creșterea eficienței energetice și gestionarea inteligentă în clădirile publice
- Hotărârea nr. 85. privind aprobarea D.A.L.I. și a indicatorilor tehnico-economici ale obiectivului de investiție „Creșterea eficienței energetice și gestionarea inteligentă a energiei în clădirile publice pentru obiectivul de investiții Cămin cultural Brăișoru, Com. Sâncraiu, jud. Cluj” și pentru aprobarea participării la Programul privind creșterea eficienței energetice și gestionarea inteligentă în clădirile publice
- Hotărârea nr. 86. privind aprobarea D.A.L.I. și a indicatorilor tehnico-economici ale obiectivului de investiție „Creșterea eficienței energetice și gestionarea inteligentă a energiei în clădirile publice pentru obiectivul de investiții Cămin cultural Domoșu, Com. Sâncraiu, jud. Cluj” și pentru aprobarea participării la Programul privind creșterea eficienței energetice și gestionarea inteligentă în clădirile publice
- Hotărârea nr. 87. privind aprobarea D.A.L.I. și a indicatorilor tehnico-economici ale obiectivului de investiție „Creșterea eficienței energetice și gestionarea inteligentă a energiei în clădirile publice pentru obiectivul de investiții Cămin cultural Horlacea, Com. Sâncraiu, jud. Cluj” și pentru aprobarea participării la Programul privind creșterea eficienței energetice și gestionarea inteligentă în clădirile publice

Conținutul acestor hotărâri pot fi studiate la afișierul primăriei.

CONSILIUL LOCAL

Kérjük,

adója 3,5%-ával
támogassa az

Ady Endre Kulturális Egyesületet!

Denumire entitate nonprofit:

ASOCIAȚIA CULTURALĂ ADY ENDRE

Cod de identificare fiscală al entității nonprofit:

CIF: 6991921

Cont bancar (IBAN):

RO79 RZBR 0000 0600 0782 1827

Az Ady Endre Szakiskola támogatói

Kalotaszék
Polgármesteri
Hivatala

CONSILIUL
JUDEȚEAN
CLUJ

KOLOZS
MEGYEI
TANÁCS

RMDSZ

COMMUNITAS
ALAPÍTVÁNY

BETHLEN GÁBOR
Alap

REPREZENTANT
TERITORIAL
DeLaval
TERÜLETI
KÉPVISELET

TECHWOOD
Utlage pentru industria lemnului

Médiatámogatók:

Oktatunk és nevelünk

Az

Ady Endre Szakiskola tevékenységei

*„Az iskola olyan épület,
aminek a fala között a holnap lakik.”*

Lon Watters

E mottóval vette kezdetét a 2023/2024-es tanév az Ady Endre Szakiskolában.

Kedves Diákok, tisztelt Szülők!

Közeledik az év vége, tanévben gondolkodva azonban félidőnél sem tartunk. Az idei tanév is modulos rendszerű. Most zárjuk a másodikat, és jöhet a téli vakáció.

Néhány adat, ami erőt adott már így a tanév elején. Diákjaink létszáma elérte a 206-ot, alkalmazottaink száma 42-re nőtt, nincs összevont oktatás, s bár izgalmakkal, de elindult az idei évben is a kilencedik osztály. Idéntől iskolapszichológus is segíti munkánkat.

A továbbiakban a teljesség igénye nélkül tudósítok arról, mi is történt iskolánkban az új tanévben, illetve megemlítek néhány fontos eseményt, ami az utolsó lapszám óta történt, és iskolánkat is érintette.

Iskolanapokat tartottunk, részt vettünk a Világ Legnagyobb Tanóráján. Hagyományosan már a „Mozdulj a klímáért!” program részesei voltunk. Ugyanilyen témakörben szakosztályaink környezetvédelmi programban vettek részt. Ennek első lépéseként a Vigyázó túraútvonalán jártak. A csapatok lelkesen teljesítették a kapott feladatokat, növelve természettel kapcsolatos tudásukat.

Szeptember 30-án, Benedek Elek születésének évfordulóján, a magyar népmese napját ünnepeltük. Ebből az alkalmából kis- és nagyiskolások számára rajzkiállítást szerveztünk, illetve V. osztályos tanulóink színre vitték *Az aranyszőrű bárány* című népmesét. Képpel, hanggal, játékkal ünnepeltük ezt a szép napot.

Az *Iskola másképp* hetet október végén tartottuk meg. A színes és hasznos programok jó hangulatban teltek, köszönjük mindenkinek a hozzájárulását! Ugyanezen a héten a VII. és VIII. osztály egy külön projektben is részt vett: az iskola reklámvideóját kellett elkészíteniük. Dolgoztak csapatban, párban és egyénileg is, végül pedig közülük nyert az a csapat, akinek kisfilmje az Ady Endre Szakiskola reklámvideója lesz egy éven keresztül. A hét utolsó napjának tevékenységei az Ady-napok programjába illeszkedtek. Az Ady Endre Kulturális Egyesület és az Ady Endre Szakiskola hagyományos éves kulturális rendezvénysorozatát idén Petőfi Sándor születésének 200. és Bánffy Miklós születésének 150. évfordulója köré építette. A Petőfi-szavalóversenyen nagy költőnk versei keltek életre az elemi és általános iskolások tolmácsolásában. Kiállítás nyílt a *Kalotaszeg Bánffy Miklós szemével* című képzőművészeti versenyre született alkotásokból, de megtekintettük a *Nagyjaink: Bánffy Miklós és Petőfi Sándor* kisvideóverseny nyertes alkotásait is. A díjkiosztást követően iskolánk név-

370 éves az Ady Endre Iskola. Évzáró – 2023

adójára emlékeztünk az Ady-szobornál, valamint koszorúkat helyeztünk el az Ady-émlékműnél. A tartalmas nap rangját a szilágyolompéрти testvériskolánk részéről érkezett, ünneplőbe öltözött diákcsoport is emelte.

Zártkörű, 50 pedagógus meghívásával zajlott a 2023. Fenntarthatósági Témahét őszi tanári fóruma Budapesten, a Lóvasút rendezvényközpont konferenciatermében. Iskolánkat két tanár képviselte.

Ugyanúgy októberben atlétikabajnokságot szerveztünk, és nemcsak ezen, hanem a Kriza János Mesemondó és Balladaéneklő Verseny megyei szakaszán is számos díjat kaptak diákjaink, akiknek szívből gratulálunk. Őszi büszkeségeink a népdalénekes lányok is, akik dicsérettel, különdíjjal és sok él-ménnyel gazdagodtak Újszentesen, Temes megyében, ahol a XIII. Ősziörzsa Népdalvetélkedő országos szakaszát tartották. Iskolánkat, s ezzel együtt Kolozs megyét Mihály Kriszta VII., Vincze Jancsi Orsolya és Kovács Vivien Erika VIII. osztályos tanulók is képviselték. Ősz folyamán ügyes matekesek is kivették részüket a munkából, részt vettek a Bolyai Matematika Csapatversenyen, s most is zajlik a Csillagszerző és a Zrínyi Ilona Matematikaverseny. Köszönöm kollégáim munkáját!

A IX., illetve X.-es diákjaink novemberben praktikaheten vettek részt. Köszönet az együttműködő cégeknek a lehetőségért: Delia étterem, Derby étterem, Gere& Co kft., HDM Steeltech kft., Palimex Complex Alimantar kft., Zöldfa étterem, Papaluna kft.

November közepén a szilágyolompéрти testvériskolánk tantestületének egy csoportjával töltöttünk el egy kellemes hétvégét. A találkozás célja az éves közös tevékenységeink egyeztetése volt, valamint kötetlen kapcsolatépítés. Szeretettel látott vendégül Csizérben a Feeling panzióban László Mihály kollégánk.

Ady Endre születésnapjának évfordulóján meghívásnak tettünk eleget, s ellátogattunk a párkányi Ady Endre Alapiskolába, illetve a Szent Imre óvodát is megnéztük. Köszönjük az együtt töltött pillanatokat, a kedves fogadtatást! Bízunk benne, hogy újraindul ez a testvérkapcsolat. Ugyanekkor a csucsai Octavian Goga Múzeum által szervezett Ady-émléknapon is részt vettek diákjaink.

Bár sok szellemi program volt az őszi folyamán, mindig fontos ügyünk, hogy a gyerekek természetbarát közegben tanuljanak, eleget legyenek friss levegőn, így a **„Jövőt ültetünk”** („Plantează speranță la distanță”) nevű program keretén belül fát ültettünk.

December 6-án a Mikulás végiglátogatta és megajándékozta osztályainkat, délután pedig iskolánk kórusa a kolozsvári filharmóniában lépett fel, karácsonyi énekekkel gazdagítva adventi várakozásunkat. A kórus Mărișelben is fellépett december 9-én. Erre a rendezvényre szeretetcsomagokat készítettek a diákjaink, köszönet nekik, szüleiknek, a tanító-

Korcsolyapálya

nőknek és osztályfőnököknek a szervezésért. Mindannyiunk öröme decemberben átadták a korcsolyapályát is. Diákjaink karácsonyi műsorát Kovács Erzsébet és Márton Erzsébet Mónika tanárnők állították össze. A karácsonyi ajándékozás az Octavian Goga Elméleti Líceum diákjai, a Kalotaszentkirály-Zentelki Egyházközség, Máté Éva és a Polgármesteri Hivatal jóvoltából jöhetett létre.

Következzen most felsorolás azokról az eseményekről, amelyek az utolsó lapszám óta valósultak meg: iskolánk **Zöld Tündér**-díjban részesült, melyet egy küldöttség vehetett át Budapesten a Tudományos Akadémián. Megtartottuk a következő programokat: Földnap, Tomordok-kupa, tanévzáró, nyári óvoda, alkotó- és helyismereti tábor, ökotábor, Bolyai Nyári Akadémia, valamint egyhetes tábor diákjaink számára Magurán (a szilágylompéрти testvériskola meghívására). Különdíjas lett az iskolakertünk nyáron, Jászberényben vehettük át a díjat. Nevet is, logót is kapott, így most már **AdyÉden** név alatt zajlanak kerti programjaink.

Különleges volt a 2022/2023-as tanévzáró, hiszen iskolánk első írásos említésének 370 éves évfordulóját ünnepeltük. Ekkor került sor a községnapokra is, melyen együtt vallottuk az Ismerős Arcokkal, „mi egy vérből valók vagyunk.”

Intézményünket szebbé tették azok a munkálatok, amelyeket az iskola alkalmazottai végeztek el. Az elemi osztályoknál a nyáron új osztályterem, a román csoportos óvoda számára pedig szintén új helyiség jött létre a régi Ady-szoba termében. A tornaterem épületében alakítottunk ki orvosi rendelőt és betegszobát. A vízvezeték, villamoshálózat, nyílászárók hiányosságait megjavítottuk. Pályázatból két pavilont és egy mozgatható tetőszerkezetet vásároltunk, de van már betonkavaró is. A helyi önkormányzat részéről az óvoda udvara új játékokkal gazdagodott, amit hálással köszönünk. Ugyancsak idén hivatalos engedélyt kaptunk ételkiszállításra, így a bánffyhungyadi református óvoda részére biztosítani tudjuk az ebédet. Önlaból sikerült vásárolnunk ehhez szükséges edénykészletet. Beszerzések szintjén megemlíthetjük a tanárban található multifunkcionális nyomtatót, valamint az investíciós alapból egy új szolgálati autót is vásároltunk.

A 2023/2024-es tanévben, közösségi összefogásnak köszönhetően, megújul a kalotaszentkirályi iskola, aláírtak ugyanis és megvalósítás alatt áll egy, az Országos Helyreállítási Terv keretén belül támogatott projekt, melynek címe: „A Kolozs megyei kalotaszentkirályi Ady Endre Szakiskola új bútorzattal, didaktikai anyagokkal, digitális eszközökkel történő felszerelése”.

A projekt értéke több mint 300.000 euró vissza nem térítendő támogatás. A támogatásból bútorzattal, didaktikai anyagokkal, digitális eszközökkel gazdagodnak a következő iskolai terek: egy informatikai labor, 13 tanterem (óvodai, ele-

Az informatikai labor látványterve

mi, gimnáziumi és szakosztály), egy multidiszciplináris (fizika-, kémia-, biológia-, földrajz-) labor, egy pszichopedagógiai kabinet, egy nyelv- és kommunikációs kabinet, egy tornaterem, valamint egy, a szakmai gyakorlatot szolgáló műhely a szakiskolások számára. Köszönet illeti a pedagógusokat, az alpolgármester urat és a konzultáns céget a sikeres pályázat előkészítéséért és benyújtásában nyújtott munkájukért. Számítunk támogatásukra a projekt lebonyolítása során is.

A Betfair cég támogatásával felújul az informatika laboratóriumunk. Köszönet érte.

Anyagi támogatásaink sem maradtak el. A **Bethlen Gábor Alap** segítségével működtetni tudjuk az iskolabuszokat, a kollégium konyhája részére propángázt vásárolunk, és részben a téli tüzelőanyagot is beszereztük, valamint az élelmiszer alapanyagokat is. A **Communitas Alapítvány** hagyományosan támogatja a bentlakók költségeit, diákok ingáztatását, de a délutáni oktatáshoz szükséges oktatási segédanyagokat is segítségükkel szerezzük be, valamint nyári táborainkhoz is hozzájárulnak. Komoly anyagi támogatás érkezik évente a **Csoóri Sándor Alapból** a néptáncoktatásra. Meg szeretném köszönni azt, hogy iskolánk is részese lehet az **Iskolaalapítvány** által finanszírozott délutáni oktatási programnak. Öt csoportban, öt pedagógus vezetésével zajlik a délutáni oktatás iskolánkban.

Köszönet illeti diákjainkat, szüleiket, kollégákat, hogy ezek a dolgok megtörténhettek. Hálával tartozunk támogatóinknak, mind a fentebb említett alapítványoknak, mind a vállalkozóknak, magánszemélyeknek, a Polgármesteri Hivatalnak, a településen működő civil szervezeteknek. Külön kiemelném most is Lazარი Ibolya és Davide támogatását, akik idén is hathatósan hozzájárultak iskolánk fejlesztéséhez és programjaink megvalósításához. Ugyanígy fontos megemlíteni a következő támogatókat: Eberspacher Ro, Emugefrankentools Románia, Csáki Attila, Kovács István, Szentandrás István és Réka.

„Az **iskola** és a kultúra tanítja meg, hogy elnyomjuk a belső önzést a közösség érdekében” (filmidézet)

Ezen gondolatokkal kívánok áldott karácsonyi ünnepeket és sikerekben gazdag, boldog új esztendő!

Okos-Rigó Dénes
igazgató

Kedves olvasók, kérjük, kövessék tevékenységeinket az iskola Facebook oldalán:
<https://www.facebook.com/adyendre.iskola.7>

Blankók és Brokoli Trió

Kárpát-medencei döntő, Budapesten

ZöldOkos Kupa

Ez év februárjában a PontVelem Nonprofit KFT környezet-tani és környezetvédelmi vetélkedősorozatát hirdették meg Kárpát-medencei szinten (Magyarország, Erdély, Kárpátalja, Felvidék, Vajdaság), VII–VIII. osztályos diákoknak (Palánták).

A versenyre több, mint 900 csapat jelentkezett. A helyi Ady Endre Szakiskolából a Föld-napi versenyen is résztvevő 5 csapat nevezett be.

A három területi, majd a megyei on line fordulót követően, iskolánkból két csapat, a **Blankók** (Csüdöm Dávid, Lovász Balázs, Nagy István – felkészítő tanár Kovács Erzsébet) és a **Brokoli Trió** (Okos-Rigó Rózsa, Benk Lilla, Péter Koppány

– felkészítő tanár Péter György-Árpád), bejutott a Sátoralja-újhelyen szervezett regionális döntőbe. Ezen a versenyen a **Brokoli Trió a II. helyezést**, a **Blankók** csapata pedig a **III. helyezést** érte el. Csodás eredmény, hisz ezzel bejutottak a budapesti döntőbe.

A több, mint 900 benevezett csapatból, e két csapatunk versenyzett május 20-án a Budapesten szervezett Kárpát-medencei döntőben, melyen összesen 12 csapat vett részt. Nagyon szép teljesítményt nyújtottak, az egész napos vetélkedőn, a Brokoli Trió az V., a Blankók a IX. helyezést érték el.

Köszönjük, kedves diákok, gratulálunk, és nagyon büszkék vagyunk rátok!

Péter György-Árpád
egyesületi elnök

Ha az ember messze menne...

Gondolatok a 21. kalotaszentkirályi alkotótáborról

Alkotni türelmet próbáló, kitartást igénylő feladat, de mindenekelőtt öröm, a kéz és szív öröme. Ezt tapasztalhatták meg június 26. és július 1. között Kalotaszentkirályon azok a IV–VIII. osztályos diákok, akik a 21. Gyarmathy Zsigáné Alkotó- és Helyismereti Táborban vettek részt. A közel százfős csapatba több településről érkeztek, ám legfőképpen a helyi Ady Endre Szakiskola, illetve a testvériskolák, a szilágylom-péрти Ady Endre Általános Iskola és a számboki Bajza Lenke Általános Iskola lelkes diákjai jelentkeztek, hogy örömmel alkossanak, és közben régi-új barátokkal találkozzanak.

Az egyhetes tábor kezdetektől fogva a népi mesterségek köré szerveződik, de mára már kiszélesedett a kínálata, így a varrás, faragás, bogozás, gyöngyfűzés, kosárfonás, szőnyegszövés mellett olyan népszerű műhelyeknek is helyet ad, mint amilyen a fonalgrafika, a rajztechnika, a hangszeroktatás vagy a robotika. A hagyományörző körtől a STEAM ok-

tatásig mindegyik műhely célja, hogy a maga eszközeivel a kreativitást fejlessze, kitalásra ösztönözzön, élményszerűen tanítson, elméleti és gyakorlati tudást nyújtson. Különleges volt látni, hogy ennek érdekében az iskola pedagógusai, volt diákjai, meghívott vendégek és kézműves mesteremberek hogyan tanították az új generációkat, továbbadva az alkotás örömeinek szeretetét. Egy-egy ilyen, hol nevetésektől, hol sóhajoktól hangos műhelymunka biztosított afelől, hogy az esténként közösen énekelt népszerű dalsor – *Ha az ember messze menne, el ne feledje a házáat...* –, ne csak egy felszólítás legyen, hanem élményből táplálkozó kötődés.

Közösséget teremtett a műhelymunkákon túl számos játék, séta és kirándulás, hiszen az idei év honismereti témáját a nagyírási motívumok képezték. *Gyarmathy Zsigáné nyomában* címmel útra is keltek a táborlakók, hogy a 180 éve született Kalotaszeg nagyszonyjának örökségébe betekintést nyerjenek, kalotaszegi kincsekkel ismerkedjenek. Megnézték több szentkirályi tisztaszobát, alaposan szemügyre vették a tájházat, de ellátogattak egy mérai cifraszobába is, s ha már ott jártak, a bivalymúzeum sem maradhatott ki a

Magura-tábor résztvevői

túrából. A templomok közül ezúttal a magyaralkói, a magyargyerőmonostori és a bánffyhungyadi istenházába látogattak el. Az emlékezés koszorúját a monostori Gyarmathy Zsigáné-emléktáblánál helyezték el. Esténként közös énekléssel zárult a nap, egy alkalommal néptáncra is sor került, az utolsó esti programból pedig a finom bográcsgulyás és a hangulatos tábortűz sem hiányozhatott.

A tábor szombatán, az elkészült alkotások kiállításával ért véget. A záró alkalmon Okos-Rigó Dénes iskolaigazgató köszönetét fejezte ki mindazoknak, akik részt vettek a táborban, és hozzájárultak annak lebonyolításához. A támogatók részéről beszédet mondott Szép Gyula, az RMDSZ Communitas Alapítvány művelődési szaktestületének kuratóriumi elnöke, kiemelve a kalotaszentkirályi alkotótábor fontosságát, mint kultúránk

megőrzésének, közösségteremtő erejének szép példáját. A hagyomány szerint végül felvágta a héten készült „barátság szőnyegét”, elosztva annak darabjait a három iskola között.

Csuhéból hajtogatott seprűs boszorkányok, nagyírásos- és keresztesemes varrások, bogozással készült karkötők és virágtartók, kalotaszegi faragások, díszes ajándékszatyrok, színes szőnyegdarabok, gondosan fűzött gyöngyörök, fonalgrafikával készült virágok, különleges rajzok, s nem utolsósorban fáradt, de csillogó gyerekszemek mesélnek most arról, hogy milyen volt a 2023-as alkotótábor. Köszönet érte a szervező kalotaszentkirályi Ady Endre Kulturális Egyesületnek, az Ady Endre Szakiskolának, valamint minden támogatónak.

Pap Ágnes
magyartanár

Együtt a természetért

Szimbiózis. E kifejezés ihlette írásom. Kedves Olvasók, valószínűleg ismerik a szó jelentését. Ötödikben biológiaórán így hangzik a magyarázat: két vagy több élőlény között lévő kölcsönös előnyökkel járó kapcsolat. A definíció megértése pár percébe s kis odafigyelésébe kerül egy diáknak, aztán máris új információk, adatok, évszámok tömkelegére kell összpontosítani. Azonban, ha nem is a szó szoros értelmében, de a természettudomány tantárgyak keretein belül, továbbra is hangsúlyt fektetünk erre a szakkifejezésre. Ugyanis arra neveljük gyermekeinket, hogy próbáljanak szimbiózisban élni a természettel, s hiszem, jó úton haladunk a kijelölt cél felé. Kijelentésem talán fennhéjázónak hangzik, de sok, nagyon tehetséges diákkal áldotta meg iskolánkat a sors. S igaz, nemcsak a természettudományok terén remekelnek a tanulók, hanem sorra gyűjtik az érmeket a legkülönbözőbb tantárgyakból, én most mégis erre szeretnék hangsúlyt fektetni.

A természettel való együttélésre nevelés egyik alappillére az iskolakertünk, mely egy áprilisi tréfával indult, és egy első díjazással vált komollyá. A nem várt sikeren felbuzdulva, és a gondolat továbbfejlesztésével, 2022-re már az Iskolakertekért Alapítvány által vezetett Iskolakert hálózat aktív tagjai lettünk. Ez folyamatos munkát igényel, melyre diákjaink örömmel vállalkoznak. Az említett alapítvány által meghirdetett pályázatnak, hogy eleget tegyünk, beosztást készítettünk a nyári munkálatok elvégzésére. A vakáció ellenére, meglepetésünkre a nyári munka sikerrel működött. Az V–VII. osztályosok felváltva, hetente kétszer jöttek be az iskolakertbe munkálkodni, és a termést betakarítani a nyári vakáció folyamán. E beosztással és néhány újítással a kertben a „Csináld magad iskolakert” különdíjat zsebeltük be. A nyeremény ebben az esetben is a kertészetben használható ajándékokkal és pénzjutalommal járt, melyet a kertünk to-

Csüdöm Réka: Mit mesél a vadon? c. pályázat festészeti kategóriában III. díj

vábbfejlesztésére fordítottunk. E díjátadó alkalmával neveztük el az iskolakertet *AdyÉdennek*, illetve **Csüdöm Réka**, VIII. osztályos tanuló, logót is tervezett.

2023 tavaszán a Fenntarthatósági Témahét legaktívabb határon túli iskolájaként Zöld Tündér-díjjal tüntették ki iskolánkat, és a legaktívabb határon túli tanárként a Zöld Tündér-díjat Okos-Rigó Dénes intézményvezető vette át. Szintén a Fenntarthatósági Témahét által meghirdetett *Mit mesél a vadon?* pályázaton 3 kategóriában 5 diákunk pályázott. Ebből **Okos-Rigó Rózsa** 1. díjat kapta a novellaíró kategóriában és **Csüdöm Réka** a 3. díjat hozta el festészeti kategóriában. Nyereményüket a Budapesten szervezett AlmaZöld Konferencián vette át első díjasunk.

Az idei tanévben is gőzerővel kezdtük a munkát. Szeptemberben a győri Reflex Egyesület és az Éghajlatvédelmi Szövetség által meghirdetett *Mozdulj a klímáért!* nevezetű témahetet tartottuk. Húsmentes napot szerveztünk, ahol a helyi zöldség- és gyümölcstermelők fontosságára próbáltuk felhívni a figyelmet. Továbbra is dolgozunk a Román Madártani Egyesület *Természetbarát Iskola* című programjában, bizonyítva továbbra is, hogy a 2 éve elnyert természetbarát cím valóban megilleti az Ady Endre Szakiskolát.

A szakosztályokat is lendületben tartjuk. Velük a BGSZ Dobos C. József Vendéglátóipari és Szakképző Iskola tanára és az Eszterházy Károly Katolikus Egyetem Neveléstudományi Doktori Iskolájának doktorandusza által vezetett környezetvédelmi programon dolgozunk. Túrázunk és a természet értékeinek megóvásáért neveljük őket a program által.

Idei utolsó nagy környezetvédelmi akciónk a *Jövőt ültetünk* („*Plantează speranța la distanță*”) nevű program volt. Az

Alkotótábor – 2023

OMV Petrom finanszírozásával 50 facsemetét küldtek ki elültetésre. Tölgy, csertölgy, luc- és jegenyefenyőt kaptunk, melyet az iskola udvarára és a magyarókereki iskola kertjébe, az ökotáborok színhelyére, ültettünk el. Jelen pillanatban egy újabb, az Iskolakertekért Alapítvány által kiírt *A jövő iskolakertje* c. pályázaton dolgoznak a VI–VIII. osztályosok. Ennek fő feladata az AdyÉden környezetbarát és fenntartható továbbfejlesztése. Hogy díjazást érnek-e el, az még a jövő titka, de a gyerekek jutalma már garantált. Együtt dolgoznak, együtt fedeznek fel új technikákat és haladnak a kitűzött cél, egy természetközeli élet felé.

Török Tímea-Éva
biológianár

Tudatlanság

Mikor a papírokat rendezgettem irodám belső felében, egyszer csak megcsörrent a munkahelyi telefonom. Ebédidő volt, nem terveztem azt, hogy Sára, a titkárnő, ilyenkor fog hívni a kéretlen panaszokkal. Fáradt voltam ugyan, de a panoráma ablakomból kinézve nem láttam nagy sereget valami újabb értelmetlen dolog miatt lázadni, csak egy kislányt. Apró termete, erős piros ruhája megfogta a tekintetem. Aranyszőke haja kettő bomladozó copfba volt kötve, csodálkozó szemei a felhőket bámulták. Az emberek, mint szél suhantak el mellette, pár munkától megfáradt személy még meg is nézte, de nem foglalkozott különösebben vele. Igen idilli pillanat volt a szemnek.

– Akkor behívhatom? – kérdi Sára egyre türelmetlenebbül.

– Igen, persze, várom az irodámba – válaszolom a transzból éppen csak kiesve. Megköszönlöm a torkomat, a papírokat beseprem a fókba a többi fejfájást okozó fecni mellé. Kis lépteket hallva, az ajtóra szegeződik szemem, és kíváncsian várom, mi lesz ebből. Bekopog.

– Jöjjön be! – kiáltom aggódva. Az említett kislány lép be. Az arca már tiszta, nem engem, hanem a szobámat nézegeti.

– Csókolom! – köszön udvariasan.

– Szia! A szüleid talán még kint vannak? – mosolygok rá a választól tartva.

– Nem. Egyedül vagyok – mondja szemrebbenés nélkül. – Azért vagyok itt, mert egy tragédia történt a közeli erdőben – ezt már ártatlanul és letörtén közli.

– Jól van. Először ülj le, és mondd el, mi a neved - terelem egy kicsit a témát, hogy fel tudjak készülni arra a tragédiára. Az esetleges forgatókönyveket játszom le a fejemben, amíg ő kényelmesen elhelyezkedik a nála méretesebb irodai széken. Tán valaki meghalt? Vagy éppen, csak látott valakit, aki meghalt? Mi van, ha a szüleit, vagy épp egy barátját? Mi van, ha leomlott az erdőben egy épület? Tán veszett állatot akar bepanaszolni?

– Szóval... - szakítja meg a csendet –, Zoé a nevem. Kovács Zoé Anna. A Zoét jobban szeretem, megtenné, hogy így szólít? - megdöbbenően bólintok, igen kiemelkedő bátorsággal beszél velem, mint akinek nincs mit veszítenie. – III. osztályos vagyok – folytatja –, azért jöttem, mint már említettem, mert egy szörnyű tragédia történt a közeli erdőben. – Láthatólag választ vár tőlem, de a fáradt agyam és a történések váratlansága miatt nem tudok mit mondani.

– Szóval – töri meg újra a kínos pillanatot –, panaszt nyújtok be! – mondja türelmetlenül, én pedig visszatérve a való világba, újra funkcionálni kezdek.

– Mi a tragédia, Zoé? – kérdem.

– Reggel, miután megettem a reggelimet és iskolába készültem, zajt hallottam a már sokat emlegetett erdőből. Oda rohantam kíváncsi jellemem végett – csuklik meg picit a hangja, aztán megint belekezd. –, vagy három óriási autót láttam, ahogy pusztítja az erdőt.

Okos-Rigó Rózsa: Mit mesél a vadon? c. pályázat novelláiról kategóriában I. díj

Megállok picit. Ennyi? Ennyi a tragédia? Egy tudatlan kislány azért jött be a város közepére, hogy ezt elmondja? Esküszöm, felmondok!

A kislány folytatja megállíthatatlanul:

– Félbeszakítja terveim. Ezzel nem lenne baj. Vagyis nem akkora. De én és egyedüli rokonom, a nevelőapám abba az erdőbe szoktunk madárlesre járni. Megnézzük a fákat, a kisebb-nagyobb rovarokat, a gyönyörű virágokat és a reménykeltő madarakat, ahogy az égbe törnek. Hallgatjuk a hangokat, érezzük az illatokat. De ma... – mély levegőt vesz és folytatja sokkoló panaszát –, de ma, csak a bazi nagy autók hangját hallottam, csak a benzinszagot éreztem, és képzelje, egyetlen egy madár se fütyült az énekét, még az erdei rigók sem, kiknek hangjával indítom minden napom. Nem szenvedtek a gilisztákkal, nem fütyültek, nem repültek. Az egész természet kihalt. Az ott lévő állatok is. Egy pockot sem, egy mókust sem, semmit sem láttam ma reggel, hisz mind eltűntek! – emeli fel a hangját. – Mindszinte már kiált, de észreveszi magát és lenyugszik. – Érti? – kérdezi izgalomtól remegő hangon.

– Igen, értem, de nagyon sajnálom, ez ellen nem tehetünk semmit. Szükség van a fára, a helyre, hogy szép lakások épüljenek, autópályák és játszótérek nektek, gyerekeknek – próbáltam minél nyugodtabban közölni vele a hírt, de megint felpezsdült.

– Miért? Miért kell lakóház nekünk, ha elveszük az ott élő állatokét, elveszük a barna medve téli szállodáját, a baglyok esti piacát? Miért kell nekünk holmi autópálya, ha megfosztjuk a madarak szabad repülését, a sok ibolya, nefelejcs, kosbor, holdviola virágzását? És kérdem én, akinek állítólag építik a játszótéret, miért? Miért kell elvenni a szorgos ganajtúrók játszótéretét, a hangyák máshoz, a lepkék hintáját, hiszen mi is lehetnénk ott boldogan, játszhatnánk – mondja, és hirtelen csönd lesz úrrá a termen. – Sajnálom, hogy hangos voltam, de nem igazság, hogy megfosztjuk a természetet a minket is gyönyörködtető sokszínűségétől csak azért, hogy építsünk valamit, ami pár éven belül elpusztul.

A piros ruhás, aranyszőke kislány felállt a székből, és reményvesztetten a szemembe nézett. Én némán ültem a székekben, azokra a dolgokra gondolva, amikre sokszor én is engedélyt adtam, aláírtam vagy javasoltam. Nem tudtam, mit mondjak.

– Hát jó... azért köszönöm, hogy meghallgatott – azzal sarkon fordult, és az ajtókilincsre tette apró kezét. – Gondoljon rájuk is. Nélkülük mi semmik vagyunk, tudja.

Ránehezedett a kilincsre, és kirozott. Csak ültem. Hogyan? Hogy nem gondoltam még erre? Hogy élhettem úgy le az életem, hogy csak elvettem? Hogy lehet az, hogy egy nálam három fejjel alacsonyabb kislány háromszor tisztábban látja a világot, mint én? Megcsörren a telefon, ma negyedszerre, ebben az évben vagy hatvanhatedjére. De most máshogy álltam hozzá.

– Tessék? – kérdem, miközben félek, hogy ma még egy ember tükröt tart elém.

– Itt vannak – mondaná, de félbeszakítom.

– Küldje el őket – jelentem ki lélektelenül. – Küldje el őket, Sára, és hozza fel a legutóbb jóváhagyott erdőirtási papirokat. Hívja fel az ügyintézőket is. Mondja, várom őket holnap 16:00 órákor az irodámba. Zárjon be mára, és menjen egyet sétálni a természetbe, amíg lehet! – fejezem be a mondatot egy szuszra. Felnyújtózkodom a székből, megragadom a kabátom, és bezárom az ablakot. Indulás előtt még kinézek a napsütéses kolozsvári utcákra az ablakomon keresztül. Szürkék az utcák. Magamba bámulok, ezen a napon már másodszor. Az utcákon temérdeknyi ember, mint a heringek mennek A pontból B pontba. Teli van az utca emberekkel, mégis teljesen üres.

Okos-Rigó Rózsa
VIII. osztályos tanuló

Ajándék az idő

Azt hiszem, sokunk számára ismerős a kijelentés: nincs elég idő. Nincs elég idő játszani, nincs elég idő pihenni, nincs elég idő gyakorolni, nincs elég idő olvasni, nincs elég idő beszélgetni, s még sorolhatnám hosszan a sort. Mire van akkor idő? Vajon arra, ami igazán fontos, jut elég? Amióta elkezdődött a tanév, az az érzésem, hogy csak úgy repülnek a hetek. Szép őszi napok, később zúzmarás kertek, végül esőcseppekből hóhélyre váltó reggelek jelezték, hogy lassan itt az év vége. Ilyenkor kicsit számot vet az ember, s ha ezt én most tanárként teszem, akkor mindenekelőtt hála és reménység van bennem.

Hálás vagyok az ötödikeseknek, akik ügyesen helytálltak a népmese napján, s derűs, kreatív előadásukkal mindannyiunkat megnevettettek. Nekik köszönhetően *Az aranyszörű bárány* című mese már nemcsak egy egyszerű történet, hanem közösségi élmény, játék. Hálás vagyok a hatodikosoknak, hogy merték vállalni őszi folyamán az újságszerkesztés mindenféle csinját-bínját, s érdeklődésükkel, kíváncsiságukkal az én kedvem is meghozták. Hálás vagyok a hetedikeseknek, akik képesek voltak pár nap alatt műsorba szerveződni, hogy iskolánkat képviseljék a csucsai megemlékezésen. Hálás vagyok a nyolcadikosoknak, akiknek tükrében mindig a legőszintebben láthatom magam és a tanári munkámat.

Az elmúlt pár hónapban szép programokon vettünk részt. Szeptemberben megünnepeltük a magyar népmese napját, illetve részesei voltunk az V. Erdélyi Könyvfaló Olvasójátéknak. Kicsik és nagyok, tanító nénik és jómagam együtt ismerkedtünk kortárs szerzőkkel, faltuk a könyveiket, feladatlapokat töltöttünk ki, végül a nagy játékon író-olvasó találkozókra mentünk. Egy-egy dedikált példány, kalandos vonatkozás, finom fagy, képernyőn kivetített macska ott lapul emlékeink tarsolyában, de mindenekelőtt az olvasás szeretete a miénk. Valljuk, hogy olvasó gyermekekből lesznek gondolkodó felnőttek.

A Kriza-verseny díjazottjai

Az. V. Erdélyi Könyvfaló Olvasójáték résztvevői

Októberben a Helikonnal dolgoztunk együtt, az Ady-napok versenyszámaira készültünk, valamint a mesék, balladák világát csodáltuk. A Kriza János Balladamonddó, Balladaéneklő és Mesemondó Verseny megyei szakaszán mindegyik tanulónk díjazott lett: mesemondásban **Veraart Carsten** (VI. o.) és **Pap Lilla** (V. o.) első helyezéssel részesültek, balladaéneklésben **Szőke-Okos-Rigó Csenge** (VI. o.) második díjat kapott, **Varga Andreea** (IX.o.) pedig a maga korosztályában az első díjjal tért haza. Mindannyiuk jutalma az országos szakaszon való részvétel volt, melyre november 12-14. között került sor Sepsiszentgyörgyön.

November 22-én, Ady Endre születésének évfordulóján, a csucsai Octavian Goga Múzeumban megemlékező ünnepélyre került sor, amelyre meghívást kapott a mi iskolánk is. Az egykori Boncza-kastélyba Kovács Erzsébet tanárnő vezetésével mentek el a gyerekek, hogy szavalattal, énekkel, kis összeállítással emlékezzenek iskolánk névadójára.

Decemberben zajlott a Simonyi Zsigmond helyesírási verseny területi szakasza, melyen iskolánkból 23 személy vett részt. Gratulálunk a legmagasabb pontszámot elérőknek, akik továbbjutottak a megyei szakaszra: **Vincze Noémi** (V. o.), **Pap Lilla** (V. o.), **Szőke-Okos-Rigó Csenge** (VI. o.) és **Mátyás Antónia** (VIII. o.).

Bár csak néhány dolgot emeltem ki, ez is sokat elárul a reménységemről. Arról a reményről, hogy bár sokszor baj van az oktatási rendszerrel, együtt mégis formálódni tudunk, ha megkapjuk hozzá a megfelelő időt, a megfelelő eszközt, a segítő kísérőt. Végző soron pedig ez a legfontosabb, hogy ne rohanva éljünk, hanem úgy, hogy szeressen lakni bennünk a lélek. Erre tanítsuk magunkat és gyermekeinket nap mint nap, s akkor talán minden, ami igazán fontos, belefér az időnkbe.

Pap Ágnes
magyartanár

Az aranyszörű bárány c. mesejáték szereplői

Csoportkép a Helikon munkatársaival

Megemlékező ünnepély a Boncza-kastélynál

Helikon-nap az Ady Endre Szakiskolában

Eddig is sejtettem, hogy sok munka van egy szerkesztőségben, de hogy ennyire...

Az Iskola másképp hetében iskolánkba látogatott a kolozsvári Helikon folyóirat csapata, akiknek köszönhetően bepillantást nyerhettünk az újságszerkesztés világába. A Helikon folyóirat 1990-ben jött létre, és azóta szórakoztat, tudósít minket különböző érdekességekről az irodalom világából.

Izgalmasan telt az újságírók napunk. Először is a szerkesztők megmutatták nekünk, hogy néz ki egy újságvázlat, milyen feladatok, szerepek vannak egy szerkesztőségben, majd csapatokba szerveződünk, hogy mi ötleteljünk és készítsünk laptükröket. Ezekben segítettek a Helikon munkatársai.

Sok tudással a fejünkben ezután mi, a hatodik osztály, az őszi szünet után sulijútság szerkesztésébe fogtunk, prototípusokat készítettünk magyarórán. Egy hétig csapatban dolgoztunk, a saját kis szerkesztőségeinkben alkottunk. Ez egy elég nagy feladat volt, de élveztem. Kreatív és izgalmas volt. A magyartanárnök végül kiértékelte a munkáinkat.

Így, hogy kezdem kapisgálni, mekkora munka elkészíteni egy újságot, úgy gondolom, hogy a Helikon csapata megérdemel egy jó nagy tapsot, és megérdemlik, hogy a kezünkbe vegyük az általuk kiadott folyóiratot.

Szőke - Okos - Rigó Csenge, VI. osztályos tanuló

Az elemi osztályos tanulókat felkereste a Mikulás

December 6-án az elemi osztályos tanulókat felkereste a Mikulás. Az iskola étkezdéjében szervezett csoportos tevékenységen papírkarácsonyfákat készítettek a gyerekek minden osztály számára, és ünnepi műsorral is készültek. A Mikulás örömmel hallgatta meg a gyermekek verses, dalos, táncos műsorát, és a tevékenység végén gazdagon megjutalmazott minden kisdíákot.

Kolcsár Ildikó

și mai incluzivă. Oricare ar fi limba vorbită acasă, fiecare copil este încurajat să-și dezvolte identitatea culturală și să învețe să aprecieze și să respecte diversitatea din jurul său. Conducerea instituției, alături de cadrele didactice cât și personalul auxiliar, dar și membrii ai comunității, părinți și copii au sărbătorit împreună această inițiativă, recunoscând importanța unui mediu divers și integrator pentru copiii noștri.

Hotărârea a fost luată în urma solicitărilor din partea unor părinți adresate conducerii școlii. Acestea nu au rămas fără răspuns, Domnul Director Okos-Rigó Dénes a înaintat această cerere către Inspectoratul Județean Cluj, care, în colaborare cu Școala dar și cu Primaria au aprobat noua grupă de copii cu predare în limba română. Suntem recunoscători pentru aceasta și pe această cale le mulțumim și promitem să ne facem datoria cu responsabilitate și dăruire. Bunul Dumnezeu să ne ajute!

Recomandările pentru Școala Profesională „Ady Endre” sunt pozitive, reflectând aprecierea comunității pentru eforturile constante în asigurarea unui mediu educațional de calitate.

Prin activități extracurriculare variate și programe educaționale adaptate la nevoile elevilor, școala se distinge ca un pilon esențial în formarea tinerilor din comuna Sâncraiu.

Punctele tari ale instituției includ infrastructura modernă, resursele tehnologice și laboratoarele bine echipate, contribuind la crearea unei atmosfere propice învățării. În plus, accentul pe dezvoltarea abilităților sociale și personale consolidează reputația școlii ca un loc în care se promovează nu doar excelența academică, ci și formarea unor indivizi responsabili și implicați în comunitate.

EDUCATOARE:
Leontina Tomoș

Diákjaink sportversenyeken

Idén április 22–23-án került megszervezésre a **Tomordok-kupa** nemzetközi labdarúgóturna, Kalotaszentkirály-Zentelkén, két korosztályban III–IV. és az V–VIII. osztályosok mérték össze erejüket.

A III–IV. osztályosok végeredménye:

I. Kalotaszentkirályi Ady Endre Szakiskola - Fiúk

II. Zsoboki Általános Iskola

III. Kalotaszentkirályi Ady Endre Szakiskola - Lányok

Az V–VIII. osztályosok végeredménye:

I. Kalotaszentkirályi Ady Endre Szakiskola I. csapata

II. Párkányi Ady Endre Alapiskola

III. Körösfői Kós Károly Általános Iskola

IV. Kecskeméti Hirösép

V. Zsámboki Általános Iskola

VI. Kalotaszentkirályi Ady Endre Szakiskola II. csapata

VII. Bánffyhungyadi Vlegyásza Technológiai Líceum

VIII. Szilágylompéti Ady Endre Iskola

Díjban részesült: Gólkirály: *Lovász Balázs*, Legjobb kapus: *Bálint-Palkó Kristóf*, Legjobb mezőny játékos: *Dávid Bálint*

Az I. csapat összeállítása: *Bántó-Tamás Mátyás, Csüdöm Dávid, Lovász Balázs, Tököli Tamás, Csüdöm Benjámín, Aurori Hunor, Székely Antonio, Bálint Palkó Kristof*

A II. csapat összeállítása: *Péter Koppány, Bálint Áron, Bálint Bence, Nagy István, Benk Csongor, Bálint Palkó Kristof, Péntek Gábor Erik, Márton László Máté, Kelemen Gergő, Vincze-Jancsi Márk.*

A rendezvényt szervezte és támogatta: a Helyi Önkormányzat, az Ady Endre Szakiskola és a Silvanus Ökológiai Egyesület, valamint a Communitas Alapítvány. Köszönet mindenkinek, aki segített a szervezésben és lebonyolításban.

Csoda a pályán!

III. osztályos tanulóink, április 19-én részt vettek a **Napsugár** által szervezett öttusa megyei bajnokságon, Kalotaszent-

Kis Öttusázó diákok a 2023-as országos döntőn

Tomordok-kupa – első helyezett

királyon. A 28 csapatot számláló versenyen az első helyet sikerült elérni, így kivívták az országos döntőn való részvételt.

A május 19-én, Szovátán szervezett országos döntőn, az V. helyet sikerült elérnie ennek a parányi kis csapatnak.

Idén V., tavaly II. lett a mi kis falusi iskolánk, nagyvárosi nagy létszámú iskolákat megelőzve ismét történelmet írt.

Hatalmas gratuláció: *Csüdöm Adriennek, Vincze Sámulnek, Kovács Vencelnek, és Péntek Gábor Eriknek* akik bebizonyították, hogy nincsenek lehetetlenek!

Október 18-án atlétikai négypróbát szerveztünk, melyen *Barabás Nóra* két első és egy harmadik helyezést, *Lovász Bernadett* második helyet, *Kozma-Peti Kamilla* két második helyet, *Márton László-Máté* pedig két első és egy harmadik helyet ért el.

Október 21-én a Havasrekettyén szervezett megyei futóversenyen vettek részt az iskola diákjai, ahol a résztvevő 10 csapatból sikerült az I. helyet megszerezni. Érmesek:

Első helyezettek: *Csüdöm Adrienn, Gere Teofil, Barabás Nóra*
Második helyezettek: *Márton László-Máté, Péntek Gábor Erik, Vincze Huszár Zsanett,*

Harmadik helyezettek: *Lovász Bernadett, Nagy Rita.*

Az őszi területi focibajnokságokon az Ady Endre Szakiskola csapatai a következő eredményeket érték el:

III–IV. osztály területi első hely

V–VI. osztály területi harmadik hely

V–VIII. osztály területi ötödik hely

V–VIII. osztály, lányok területi második hely

November 24-én az Ady-napok keretein belül idén is megszervezésre került az Ady-kupa kispályás labdarúgó, elemi osztályos bajnokság, ahol diákjaink nagyszerű mérkőzések lejátszásával, a I. helyet érték el. Második csapatunk diákjai pedig III. helyen végeztek a négy csapatos tornán.

Legjobb játékos: *Péntek Gábor Erik*, Gólkirály: *Kovács Vencel*
Nagy gratuláció a csapatoknak és a felkészítő tanároknak, Raáb Szabolcsnak és Csüdöm Norbertnek!

Péter György-Árpád

14 év alatt 13-szor végzett az Ady Suli első helyen a területi futó bajnokságon

„Kicsik Nagy csele” – a 2023-as Ady-kupa díjazottjai

A Föld Világnapja

Ez év márciusában meghirdettük a vetélkedősorozatot két korosztálynak a zsámboki, kunadacsi, szilágyolompéti, körösfői, bánffyhunyadi és kalotaszentkirályi iskolák diákjai számára.

Az V–VI. osztályosok (Magoncok) a Silvanus egyesület által szervezett két fordulós online vetélkedőn vettek részt. A VII–VIII. osztályosok (Palánták) a ZöldOkos Kupa vetélkedőjén mérettették meg tudásukat és egy tudományos kisdolgozatot is készítettek **Energiatakarékosság a mindnapokban** címmel.

Az idei Föld-napi rendezvényt a Tanügyminisztérium által előírt Zöld hét első napján, április 24-én szerveztük az Ady Endre Szakiskolában. Idén is gazdag és érdekes program várta a diákokat magyarországi ökológus-barátaink jóvoltából.

A rendezvényt kiselőadás és a környezetkárosítás témában tartott kvízzjáték nyitotta. Mennyi az elektronikai eszközeink valódi élete? Melyik földrésről jönnek, és mi lesz velük, ha kidobjuk őket? Ezekre a kérdésekre adott választ Az *elektronikai eszközeink valódi élete* című kiállítás. Az *Otthonos Energia* kiállítás az energiatakarékos hűtés-fűtés, vízmelegítés, napelemek, napkollektorok, hőszivattyúk használata terén nyújtott hasznos ötleteket. A szupermarketek helyett válasszuk a termelői piacokat! Keressük az ökológiai gazdálkodásból vagy méltányos kereskedelemről (fair trade) származó termékeket! Igyekezzünk megfontolni vásárlásainkat! - olvashattuk a *Láss a polcok mögé!* című bemutatót.

Kiss József, Serbán Zsuzsanna, Koczka Ivett, Loj Balázs, Loj Rita, Molnár Antal, Tatár Antal, Szakács Sándor, köszönjük a sok hasznos és igényes bemutatót.

A hideg ellenére a diákok nagy érdeklődéssel figyelték meg az iskolaudvar és -kert gazdag madárvilágát Molnár Antal irányításával.

Fát is ültettünk

A rendezvényt kis(s)előadás nyitotta

Minden osztály fát ültetett, majd a Föld-napi verseny nyertes csapatai bemutatták kisdolgozataikat, melyek az energiahasználat, energiahatékonyság témában születtek. A nyertes csapatok díja: júliusban ingyen részt vehettek a magyarókereki ökotáborban.

A díjazott Palánta csapatok: **Zsámboki vagányok** (Püspök Máté, Zahorján László, Schmutz Dávid), **Fülesbagoly** (Becsjanszky András, Bartha Ince, Oláh Eszter) – Bajza Lenke Általános Iskola Zsámbok, **Zöldaurák** (Benk Réka, Kudor Dóra, Ruzsa Ádám), **Gyilkos galócák** (Zsebe Jázmin, Bündi Andrea-Laura, Vincze Zsófia) – Vlegyásza Szakképző Líceum Bánffyhunyadi, **Blankók** (Csüdöm Dávid, Lovász Balázs, Nagy István), **Brokoli Trió** (Okos-Rigó Rózsa, Benk Lilla, Péter Koppány), **Mókuskutyák** (Kolcsár Boróka, Juhász Júlia, Kozma-Peti Kamilla), **Pockok** (Kovács Vivienn, Vincze-Jancsi Orsolya, Csüdöm Réka) – Ady Endre Szakiskola Kalotaszentkirály.

A díjazott Magonc csapatok: **Agymenők** (Gyurkovics Emili, Jáger Fanni, Bálint Bercel) – Szent Margit Katolikus

Érdeklődéssel figyelték az iskolaudvar és -kert madárvilágát

Általános Iskola Kunadacs, **Csemeték** (Gál Alexandra-Éva, Gál József, Varga Henrietta-Erzsébet), **Fügék** (Petkes Erik, Mihály Boglárka, Orosz Szilvia) – Ady Endre Általános Iskola Szilágylompért, **Élősködő virágszálak** (Salamon Anna, Böndi Brigitta, Kozma-Víg Alíz) – Vlegyásza Szakképző Líceum Bánffyhungyad, **Botsáskák** (Berde Nóra, Benk Csongor, Bálint Áron), **Földicsemeték** (Tököli Zsanett, Varga Fanni, Csáki Jázmin), **Fotykos fogyasztók** (Vincze Viola, Mihály Csenge, Varga Szandra-Donatella), Hangyászlányok (Benk Blanka, Szőke-Okos-Rihó Csenge, Barabás Nóra-Marina) – Ady Endre Szakiskola Kalotaszentkirály

A rendezvényt a diákok jól megérdemelt díjazása zárta. Kedves versenyző diákok! Gratulálunk munkátokhoz és eredményeitekhez!

Köszönjük a zsámboki és lompéti testvériskola és a bánffyhungyadi Vlegyásza Technológiai Líceum delegációinak, hogy velünk tartottak.

A rendezvényt a fent nevezett egyesületek támogatták és szervezték, valamint a helyi Ady Endre Szakiskola, a Karton Pack KFT, az Alfa Kalota KFT, a Kolozs Megyei Tanács és a kalotaszentkirályi Polgármesteri Hivatal támogatta.

Péter György-Árpád
egyesületi elnök

Ziua Mondială a Pământului

În luna martie a acestui an am lansat un concurs on line pentru elevii din clasele V–VIII (echipe de câte 3 elevi) din școlile Sâncraiu, Huedin, Izvoru Crișului, Lompirt, Kunadacs și Zsámbok (ambele din Ungaria).

În 24 aprilie s-a organizat „Ziua Mondială a Pământului” de **Asociația Ecologică „Silvanus” (AES) și Asociația Ecologică „Holocén” (AEH).**

Au avut loc discursuri, lecții deschise, prezentări, plantări arbori.

La concurs s-au înscris 24 de echipe, din care au fost premiate 16 câștigătoare.

Evenimentul s-a încheiat cu premiera elevilor câștigătoare la concurs.

Asociațiile de mai sus și Școala Profesională „Ady Endre” Sâncraiu au organizat, iar S.C. Karton Pack S.R.L., S.C. Alfa Kalota S.R.L., Consiliul Județean Cluj și Consiliul Local Sâncraiu au sprijinit activitățile.

Mulțumim colegilor, părinților, voluntarilor, care ne-au sprijinit în organizarea și desfășurarea acestor activități de mediu.

Péter György-Árpád
președintele asociației

A természetben a biodiverzitásért

A Föld-napi verseny győzteseire idén is egy élménydús hét várt 2023. július 24-28. időszakban a magyarokerekei iskolakertben. A kalotaszentkirályi Silvanus Ökológiai Egyesület, az Ady Endre Szakiskola és a miskolci Holocén Természetvédelmi Egyesület közös szervezésében változatos program várta a táborozókat. A sátorhúzást, ismerkedést és csoportjátékokat követően a táborlakók együtt fogalmazták meg azokat a szabályokat, melyeket igyekeztek betartani a jó hangulatú együttlét érdekében.

Az ökotábor második napján a Köhegy-tavakhoz és fenyeséséhez szervezett túra, táborzászló-festés és környezetismereti játékok segítségével járta körül a kis csapat a biodiverzitás témáját. A táborozóknak nem szegte kedvét sem kánikula, sem éjszakai zivatar.

A tábor harmadik napja kirándulással telt. A természetismeret mellett történelmi és kulturális értékekkel ismerkedhettek a táborozók. Megtekintették a zilahi Wesselényi-szobrot, a zsigódi Wesselényi-kastélyt és botanikus kertet, valamint az almásgalgói Sárkányok-kertjét.

Másnap a Jósikafalvi-gyűjtőtőhöz kirándult a csapat, csónakáztak, kikapcsolódtak. Délután a kiscsoportok bemutat-

A Sárkányok-kertjében

Zilahon, a Wesselényi-szobornál

ták a hét során készített videóikat, valamint finom bográcsgulyással és tortával ünnepeltük a tábor 20 éves fennállását.

A pénteki díjkiosztás és sátorbontás szomorkás hangulata jelezte, hogy nehéz búcsút venni a régi-új barátoktól, csapattársaktól.

A díjmentes táborozást és a kiosztott elismeréseket az említett egyesületek, a Kolozs Megyei Tanács, Kartonpack KFT, Alfa Kalota KFT, Eberspaecher RO KFT, a kalotaszentkirályi Polgármesteri Hivatal és Ady Endre Szakiskola biztosították.

Péter György-Árpád
egyesületi elnök

Kirándulás a Jósikafalvi gyűjtőtőhöz

20 éve „Együtt egy egészséges környezetért”

A 2003 februárjában megalakult helyi Silvanus Ökológiai Egyesület ez év novemberében megtartott éves közgyűlésén ünnepelte 20. születésnapját.

Az elnöki, tevékenységi beszámolóban bemutatásra kerültek a két évtized fontosabb tevékenységei. A pénzügyi beszámoló keretében említésre kerültek a fontosabb támogatók és partnerszervezetek. Mindezekről bővebben az egyesület Facebook oldalán olvashatnak. (Asociația Silvanus Egyesület).

Az alapító okirat szerint, sorra került az egyesület tisztújítása is. A megválasztott vezetőség összetétele: Péter György-Árpád elnök és Okos-Rigó Dénes, Juhász István, Szász-Zsiga Attila, Kismihály Levente alelnökök. Új tagok is felvételt nyertek, ily módon több, mint 40 tagot számlál az egyesület. Jó hangulatban került elfogyasztásra a finom gulyás és szülinapi torta.

Mindenkinek köszönjük a támogatást, a munkát, bízva a jövőbeni folytatásban, támogatásban, munkában.

Péter György-Árpád
egyesületi elnök

20 de ani „Pentru un mediu curat și sănătos”

Asociația Ecologică Silvanus a aniversat 20 de ani de la înființare în cadrul adunării generale organizată în luna noiembrie.

În raportul de activitate au fost enumerate principalele activități ale celei două decenii, iar în raportul financiar au fost amintite sponsorii și partenerii care au contribuit la realizarea activităților. Mai multe detalii în acest sens veți putea citi pe pagina de Facebook a asociației.

Conform documentului de înființare, a avut loc și alegerea conducerii asociației, astfel a fost ales Péter György-Árpád președinte și Okos-Rigó Dénes, Juhász István, Szász-Zsiga Attila, Kismihály Levente vicepreședinți.

Asociația are un număr de peste 40 de membri datorită înscrierii a noi membri.

Mulțumim tuturor care ne-au sprijinit oferind muncă, sponsorizare, finanțare în realizarea scopurilor, activităților. Ne bazăm și în viitor pe susținerea dumneavoastră.

Péter György-Árpád
președintele asociației

Felszeg Gyöngye összefoglaló

Az adventi időszakba lépve, év vége felé közeledve általában elgondolkozunk, hogy mi az amit az elmúlt évben jól csináltunk, mi az amin javítani kellene. Nincs ez másképpen a Felszeg Gyöngye Néptáncsoport esetében sem.

Valamikor az év elején, kaptuk meg az információt a Kolozs Megyei Ifjúsági Fórum (KIFOR)-tól, hogy az Európai Szolidaritási Testület egy pályázatot hirdetett meg és érdemes lenne, ha mi is megpróbálnánk.

Felszeg Gyöngye Sportnap

Február elején meg is tartottuk a legelső gyűlést, ahol a fő téma pályázat volt. Ekkor tartottunk egy felmérést a tagok között, hogy megnézzük van-e kapacitásunk, esélyünk megírni, hiszen a leadási határidő valamikor Február utolsó napjaiban volt. Valahogy olyan egyértelmű volt mindenki számára, hogy ez AZ a lehetőség, amit nem hagyhatunk ki, hogy nem is volt kérdés, belevágunk. Mindenki örült ennek a lehetőségnek és igazi lelkesedéssel állt az előttünk álló időszakhoz. Már az első alkalommal elkezdtük az ötletek összeírását és kiosztottuk a feladatokat, hiszen tudtuk ahhoz, hogy ez a pályázat határidőre elkészüljön, mindenki bele kell

120 gyereket, fiatalot mozgattunk meg

adjon apait és anyait. Ez így is történt, azt hiszem bátran kijelenthetem, hogy ez egy igazi csapatmunka volt és azt is, hogy az egy célért való küzdelemnek közösség építő ereje van.

A legelső lépés az volt, hogy kiválasszuk a célt, mi az amit elszeretnénk érni a pályázat által. A programsorozat célja megszólítani a falu apraja nagyját és egy kb. éves programsorozat keretein belül bemutatni a táncscsoport működését, múltját és jövőjét. Fő célunk saját közösségünket egy példamutató táncscsoporttal alakítsuk. Emellett célunk újabb csoportok indítása és a néptánc szeretetére nevelése.

Valamikor tavasszal tudtuk meg, hogy a pályázatunk nyert. Ezt egy közös pizzázással ünnepeltük meg, majd rögtön el is kezdtük az események szervezését, hiszen csak az eredményhirdetést követően tudatosult bennünk, hogy a kemény munka még hátra van.

A programsorozatunkat július elsején indítottuk el a Felszeg Gyöngye Sportnappal, ahol kb. 120 gyereket, fiatalot mozgattunk meg. A versenyszámokra több korosztályban lehetett egyénileg és csoportban is jelentkezni. Természetesen verseny lévén, a napvégén kupákkal, érmeikkel és további értékes nyereményekkel jutalmaztuk a legjobbakat. A napot a lakodalmasteremben zártuk egy közös vacsorával.

A második sikeres pontja ennek az évnek az, hogy szeptember végén elérkezett a sokak által már régóta várt nap, amikor útnak indítottunk két táncscsoportot. A legkisebbek 0.-tól 5. osztályos korig ismerkedhetnek a ritmus, népzene és a kalotaszentkirályi néptánc alaplépéseivel, míg a második csoportban 6. osztálytól felfelé sajátíthatják el az alaplépéseket. Azt gondolom, hogy a számok magukért beszélnek, hiszen a két új csoport 75 főből áll.

Ezt követően szerveztünk egy Felszeg Gyöngye találkozót, ahol igyekeztünk minden generációnak kielégíteni az igényeit és számukra megfelelő programokkal készültünk, kitöltve így egy teljes napot. A személyes kedvencem a legapróbb gyöngyök programja, a baba-mama program volt, ahol az anyukák és babáik egy tartalmas órát tölthettek el ismerkedve a ritmus, népzene és gyerekdalok világával. A következő egy órában az óvodásoké volt a terep, ahol a tánc-táborból már jól ismert gyerekjátékok és dalok csendültek fel. Ezt követően a nagyobbakkal gyakoroltuk a táncórán is alkalmazott ritmusgyakorlatokat és körjátékokat. Nem feled-

A Kalotaszegi Magyar Napokon is képviseltük falunkat

keztünk meg a népdalok fontosságáról sem, ezért egy órában a gyerekeknek énekkortatót szerveztünk, ahol feleleveníthették a tánc-táboros énekeket, de jutott idő újat is tanulni. Az estét a nagykokkal zártuk, hiszen nem titok, az esemény célja az volt, hogy összehozzuk a táncscsoport apraja nagyját és felidézzük a jó hangulatú próbákat azok számára is akik már/ még nem táncolnak. Az estét éjjelbe nyúló nótázással zártuk. Ezúton is köszönjük mindenkinek a részvételt és bizunk benne, hogy lesz még lehetőségünk hasonló találkozásokra.

A projekten kívül voltak még kisebb, nagyobb belföldi és külföldi fellépéseink is az év során, ahol képviselhetjük falunkat és büszkén mutathattuk be táncunkat.

Összegzésképpen bátran leírhatom, hogy 2023 egy sikeres év volt a közösségünk életében. Sok mindent tanultunk a közösség erejéről, arról, hogy a lehetőségekkel élni kell. Ezúton is szeretnénk megköszönni mindenkinek a támogatását és segítségét nem utolsósorban az érdeklődést az általunk szervezett programokon. Jövőre is várunk minden kedves érdeklődőt és táncolni vágyót.

Most pedig megragadom az alkalmat, hogy Áldott Békés Karácsonyi Ünnepeket és egy sikerekben gazdag boldog újévet kívánjak, a község minden lakójának a Felszeg Gyöngye Néptáncscsoport nevében!

Bálint Orsolya Mónika

„Benned bíztak őseink, és te megmentetted őket.”

Zsoltárok könyve 22,5

Magyarókereke 1273–2023

Augusztus utolsó vasárnapján, újkenyér ünnepén hálaadó istentiszteletet tartottunk magyarókerekén, és gyülekezeti találkozót. 1273 a templom építésének dátuma, a legkorábbi írásbeli említése kicsiny településünknek. Az idők folyamán a templomot többször átépítették, bővítették, elveszítette középkori jegyeit, de az ősi kövek még ott vannak a falakban. Ami ennél fontosabb, hogy még 750 esztendő után is vannak utódaik az egykori templomépítőknek, akik e falak közt dicséretet zenjenek az Úrnak. Megfogyva, bár de törve nem, a jól bevésődött verssorokkal lehetne jellemezni a magyarókerekieket. Ezt támasztják alá az események. Aki tehette haza jött a szülőfaluba, részt vet a találkozón.

Vendégül látta a gyülekezetet a 20 évvel ezelőtti lelkipásztorát, Köő Lászlót családtagjaival, de velünk ünnepelt Lőrincz János marosvásárhelyi lelkész, akinek édesapja is a gyülekezet egykori szolgálattevője volt hosszú ideje.

Az ünnepi istentisztelet után, a közösségi háznál közös ebéd, és az ifjúság által szervezett különböző programok keretében adódott lehetőség a tartalmas együttlétre, személyes találkozásokra, beszélgetésre, szórakozásra.

Berde Szilárd Ip.

Az eszközzé válás öröme

Romániai Református Egyház Zsinata Kalotaszentkirályon

Öröm, meglepődés, várakozás, izgalom költözött a mindennapjainkban, amikor megtudtuk, hogy a Romániai Református Egyház Zsinata Kalotaszentkirály-Zentelkét választotta őszi ülészakájának helyszínéül 2023. október 18–19-én. A falu lakói-ban rögtön a következő kérdések fogalmazódtak meg: *Mi az, hogy zsinat? Mit jelent ez a falunkra nézve? Kik jönnek hozzánk?*

Mi a zsinat?

A zsinat az egyház közös törvényhozó testülete – ezt mindenki tudta, de konkrétumokra voltak kíváncsiak az emberek: *Mi is történik ott? Mit jelent ez a mi kis falunkra nézve?*

A zsinat az a testület, amely a Szentírás alapján megfogalmazza vagy elfogadja egyházunk tiszta hitvallását, etikai és bioetikai útmutatást ad szintén a Szentírás tanításai alapján, illetve egyházunk működésének törvényeit megszabja, hogy mindennek pontosan és szép rendben menjenek. Ezek az elfogadott, kimondott és leírt útmutatások szükségesek egy olyan világban, ahol megváltoznak az értékrendszerek, ahol különböző hatások, elterjedt ideológiák szellemisége éri el az emberiséget, fiataljainkat és gyermekeinket. Ebbe a világban megkérdőjelezzük azt, amiben eddig hittél, ami eddig értelmet adott az életednek, ahol kuszaság, bizonytalanság, káosz uralkodik. Olyan ez, mint amikor az ember eltéved az őserdőben, nincs semmi körülötte csak a bozót, ami körül fogja, elzárja előtte a kimenekedés útját, a világosságot. Egyszer csak rátalál egy útjelző táblára, egy halvány ösvényre, egy csapásra, amire ha rálép és követi, kiér az őserdőből.

A keresztyénség történelmében nagyon sok olyan zsinat van számon tartva, ami beírta magát a keresztyének tudatában, akár a niceai, konstantinápolyi, kálcedoni zsinat, de folytathatnám a sort. A zsinatok pontos megfogalmazásainak köszönhetjük a hitvallásainkat is: Apostoli hitvallást, Heidelbergi kátét, Második Helvét hitvallást. Emlékezhetünk az Erdődi zsinatokra is, amelyek meghatározták, kimondták a reformátori tanminimimumot, amit 12 pontban fogalmaztak

meg a zsinati atyák, és valamennyien elkötelezték magukat annak betartására. Ennek kihatása a későbbi években, évtizedekben lett gyümölcsöző nemzetünkre nézve. Sorolhatnám a zsinatok sorát, de ezt most nem akarom, bárki utána nézhet, ha egy kicsit érdekli a történelem. Ezért mondtunk örömmel igent ennek a felkérésnek. Talán mi is kicsi eszközök lehetünk abban, hogy a mai eltévedt világ elé útmutató táblákat állítson az Úr.

Az előkészületek, már hetekkel, pontosabban hónapokkal előtte elkezdődtek: felújítások, szervezkedések, egyeztetések,

Napsütéses reggelre virradtunk október, 18-án. Szép nap lesz a mai. Sorra érkeztek a vendégek az ország minden részéről. Alig szálltak ki a kocsikból, mindenki megjegyezte, hogy szép, tiszta, rendezett ez a falu. Volt, aki tudta már, hogy nem az alkalom miatt lett ilyen szép, és rendezett, mert más-kor is volt itt, akár átutazóban, akkor is ilyen szép volt, rend volt, tisztaság volt. Mások megkérdézték: *Az itt élő emberek lelkében is ilyen rend van?*

Megkezdődött az ülészak Főtiszteletű Kató Béla (Erdélyi Református Egyházkerület) és Főtiszteletű Bogdán Szabolcs (Királyhágómelléki Református Egyházkerület) püspökök vezetésével. Gyülekezet tagjai istentisztelet keretében találkozhattak a zsinati atyákkal, ahol Dr. Bibza Gábor a Kolozsvári Református Egyházmegye esperes hirdette az ígét, amely a körülöttünk és bennünk uralkozó rendről szólt. Isten első szava a káoszról rendet teremtett a világmindenségben. Ma a mi feladatunk, hogy magunk körül megőrizzük ezt a rendet. A „rendet” csak az az ember tudja megtartani, akinek a lelkében is rend van. Lelkünkben pedig Isten Szentlelke teremt és tart rendet.

Istentisztelet után a falu nevezetességeit szemlélték meg a vendégek, majd a közös vacsora elfogyasztása közben íze-lítőt kaptak a falu hagyományából. Népviseletbemutatóval egybekötött néptánc következett. Ekkor már előkerült minden zsebből a kamera és a fényképezőgép.

A következő nap már teljes egészében a munkáé volt. Mi, a Kalotaszentkirály-Zentelki református egyház tagjai háttérben imádkozva kísértük ezt a munkát:

„Uram adj bölcsességet, tiszta látást, józan döntéseket egyházunk vezetőinek. Mutasson utat az útvesztett világban nekünk, unokáinknak a jövő nemzedéknek. A ma helyes döntése teremjen Neked tetsző gyümölcsöt a holnap emberének lelkében.”

Köszönjük Nagytiszteletű Vincze Minya Istvánnak, A Kalotaszegi Református Egyházmegye esperesének és Póka András Györgynek, a Kalotaszegi Református Egyházmegye főgondnokának, Kalotaszentkirály polgármesterének, hogy gyülekezetünket ajánlotta ezen rangos esemény színhelyéül, valamint minden nagylelkű adakozónak, szorgos kéznek, szolgálatkész léleknek, akik Isten dicsőségét keresve imádkoztak és cselekedtek.

Soli Deo Gloria.

Lukács Margit-Melinda lp.

Fotó: Kiss Gábor

Megújult a Kalotaszentkirály-Zentelkei Református Egyházközség temploma

Hálaadásra gyűlt össze Kalotaszentkirály-Zentelke gyülekezete 2023. április 23-án. Az ünnepi istentiszteleten a felújított templomért, illetve az elmúlt években felújított egyházi ingatlanokért fejezték ki köszönetüket.

Kató Béla püspök a Zsolt 103,1-5 versei alapján hirdette Isten ígését: „Áldjad, Ielkem, az Urat, és egész bensőm dicsérje szent nevét!” Habár az áldás kérése a keresztény lét egyik legfontosabb része, mégis sokszor nagyon nehéz élni vele. Nehéz, főleg a magyar ember számára, hiszen hordozza az elmúlt évek csalódásait, veszteségeit, kudarcait. Mindezek pedig torlaszként gördülnek az áldásmondás elé. Nem szabad azonban elfeledni mindazt a sok jót sem, amit Isten adott és mindmáig ad. Aki számba tudja venni a negatívumok mellett Isten szerető erejét, és képes áldást mondani, annak megváltozik az élete. A püspök az áldani tudás hangjának megtartására buzdította a gyülekezet tagjait.

Lukács Endre, Kalotaszentkirály lelkipásztora a Zsolt 136,1 verssel köszöntötte az egybegyűlteket. Mint elmondta, a kalotaszentkirály-zentelkei ember számára mindig fontos volt az egyháza és temploma. Az első templomukat a 12-13. század környékén építették, az első írásos irat pedig, amelyben társegyháznak nevezik Kalotaszentkirályt és Zentelkét 1288-ból származik. Az építmény legnehezebb időszaka az 1848-49-es szabadságharc idején volt, amikor a falu felgyújtásával a templom is odaveszett. A károkat 1850-re sikerült helyreállítani. 1994-ben az Illyés Közalapítvány támogatásával a templom új festett kazettás mennyezetet kapott, ezzel pedig teljesen eltüntették a tűzvész okozta károkat.

2012 óta a templom több felújításon is keresztülment: 2012-ben a tető egy részének zsindelezése, belső meszelés, orgonajavítás, 2013-ban külső meszelés, 2015-ben a kőfal vakolatának újítása történt meg. 2020-ban a magyar kormány segítségével a templomtető maradék részét is sikerült befedni, 2022-ben pedig a Bethlen Gábor Alapítvány, Kolozs megye tanácsának és Kalotaszentkirály önkormányzatának hozzájárulásával megtörténtek a végső simítások, a templom falát kívül-belül lemeszelték, újrafestették a kaput, az ablakokat, az ajtókat. A templomjavítással párhuzamosan több egyházi ingatlant is felújítottak: új külsőt kapott a zentelkei imaterem, a kántori és lelkészi lakás, valamint a parókia mellékterme is. A helyi lelkipásztor a támogatók mellett köszönetet mondott mindazoknak, akik valamilyen formában segítettek a munkálatokat.

Vincze Minya István esperes dr. Novák Katalin szavaival szólt az egybegyűltekhöz. A köztársasági elnök szerint szükség van ünnepnapokra, amikor az ember megállhat a rohanásban, amikor bele tud fogódzni a múltba, jelenbe és jövőbe. A gyülekezet számára is ez a nap egy fogódzó lehet, amikor köszönetet tud mondani Istennek az elmúlt év munkálataiért.

Kolumbán Vilmos József püspökhelyettes az Erdélyi Református Egyházkerület gyülekezeteinek üdvözlésével érkezett a hálaadó istentiszteletre. A Móz 2,2-12 verseit olvasva arra intette a gyülekezet tagjait, hogy hagyományaikat az elkövetkezőkben se tagadják meg, hiszen a hagyományok megtartása egy olyan erő, ami összetartja a közösséget, megőrzi a rendet az eljövendő generációk számára is.

Greza Csaba főkonzul a közösség pásztorainak összefogó erejét hangsúlyozta, és a közösség által megtartott rend iránt róta le tiszteletét. Beszédében elmondta, hiszi, hogy a gyülekezet jövőjét az eddigi munkálatok tudatossága kíséri végig.

Ambrus Attila ügyvezető, főgondnok a kalotaszegi magyar emberről Kós Károly szavaival vélekedett: „A kalotaszegi magyar emberfajta egyike a szép magyar emberfajtának. Szinte bizonyos, hogy a mai kalotaszegi magyar népviselet egykor egész Erdély, sőt talán Magyarország magyarságának viselete.” Titok-e vagy csoda, hogy mindez száz év elteltével sem változott meg? A csoda az, fejtette ki, hogy e falu lakosai – bár megtartották hagyományaikat – mégis nyitottak az újulásra. Isten áldását kérte arra, hogy a falu ereje ugyanígy megmaradjon száz év elteltével is.

Vákár István, Kolozs megye tanácsának elnöke a közösség befogadó erejét dicsérte köszöntőjében. Ez a közösség jó, mert Isten dicsősége van rajta. Ez segíti az újításokat, ez segíti a magyarság fennmaradását, ez tölti meg lélekkel Kalotaszentkirály minden szegletét.

Póka András-György, a Kalotaszegi Református Egyház-megye főgondnoka felidézte az elmúlt századokat, amikor a templom falai biztonságot, segítséget nyújtottak a menekülőknek. Ugyanakkor felidézte a 940 éve történt István király szentté avatását, aminek tiszteletére a Kárpátmedence települései felvették a „szentkirály” nevet. Így ez az év a falu nevének évfordulója is – emelte ki. A hálaadó istentiszteleten a Marosvásárhely-Gecse utcai Református Egyházközség és a Kalotaszentkirály-Zentelkei Református Egyházközség egyesített kórusa szolgált. â

Pilbáth Kincső
2023. április 24.

<https://reformatus.ro/hirek/meguult-a-kalotaszentkiraly-zentelkei-reformatus-egyhazi-kozseg-temploma>

La Sâncraiu, sunt relevante exemplele de buni gospodari europeni

Interviu cu primarul comunei, ing. Poka Andrei-Gheorghe

Prin structura sa geografică, Sâncraiuul își are propria frumusețe inconfundabilă și hărăzită sute de ani, aici, la marginea Apusenilor de unde se vede destul de bine, chiar azi, că semețiile montane ala Vlădeși încă își au...cușma albă la sorocul primăverii.

Verdele ce însoțește cele două drumuri ce duc de la Huedin la Sâncraiu, este luxuriant, ca întreaga zonă a Călatei, care excelează prin floră, dar și faună. Am spus două drumuri, deoarece bicicliștii au primit undă verde pe o pistă lungă de peste 10 km construită de Primăriile Huedin și Sâncraiu.

Vorbind de flori, trebuie amintit faptul că 60 de mii de lalele, roșii și galbene, sporesc o adevărată simfonie a culorilor la Sâncraiu. Ele împodobesc aleile pietonale, parcurile, cursul apelor, dar și numeroase rondouri, fiind o mare atracție pentru sute de turiști care vin să-și bucure privirile cu aceste flori, pe cât de frumoase, pe atât de viguroase în toată luna mai.

Porțile Sâncraiuului se deschid pentru toată lumea în satele Alunișu, Brăișor, Domoșu, Horlacea și Sâncraiu, iar aceste localități ce numără sub 1800 de locuitori, și care au cunoscut în timp diferite toponime, au o infrastructură de nivel european.

Sigla cu inscripția „Sat European” încrustată de un meșter popular și așezată la intrarea principală a Sâncraiuului, certifică adevărurile interioare. Drumuri și străzi asfaltate, trotuare, rețea electrică și de internet, parcuri de joacă pentru copii și de agrement, rețele de apă potabilă și canalizare, taluzări și amenajări a Văii Călatei și Văii Morii, poduri noi și podețe, dezvoltarea și modernizarea instituțiilor culturale, sociale, de învățământ, sănătate, administrative și sportive, întregesc panopia proiectelor finalizate în ultimele două decenii aici.

Rep: Așadar, domnule primar, **Poka Andrei-Gheorghe**, dacă ar trebui să intrăm în descrierea importanțelor proiecte pe care le ați gândit și implementat în comuna Sâncraiu, care pe bună dreptate poate fi un relevant exemplu de buni gospodari europeni în acest an 2023, ne-ar trebui mai multe pagini de ziar. De aceea vă rog să vă rezumați, în interviul de azi, doar la proiectele investiționale aflate în derulare.

Poka Andrei-Gheorghe: Sigur că este mult și frumos de vorbit de numeroasele și importanțele proiecte care au generat confortul vieții în perimetrul comunei noastre, și de ce nu, drumurile multe, anevoioase și toate demersurile reluate, uneori, pentru a obține eligibilitatea investițională. Însă când spiritul tenacității este sprijinit de comunitate și Consiliul local, împlinirile sunt cele dorite.

Rep: Da, e o mare plăcere să te uiți în curtea Sâncraiuului și Alunișului, localități pe care le-am vizitat azi, înaintea dialogului cu dumneavoastră. Casele tradiționale își mențin arhitectura într-o...prospețime de invidiat, iar centrul comunei este un mic orașel turistic cu peste 40 de pensiuni autorizate, cu elemente rustice și moderne ce motivează atracția miilor de turiști din țară și din Europa.

Am văzut dotările din unitatea de învățământ care s-a profilat profesional, pregătind tinerii din zonă pentru servicii de turism și electronică, apoi cantina, internatul, sala de sport, bazinul de înot semi-olimpic, complexul sportiv multifuncțional și multe alte investiții de mare utilitate. Dar văd că nu vă...potoliți cu perpetuarea acestor șantiere.

Poka Andrei – Gheorghe: Pentru o localitate cu un bogat inventar turistic și cultural, unde se desfășoară numeroase activități de prestigiu local, județean și chiar european, am găsit de cuviință să redimensionăm instituția de cultură, respectiv Căminul cultural, care avea de mult vârsta...pensionării.

Pe aceeași locație am demarat construcția noii clădiri care va încorpora și biblioteca. Suprafața utilă a clădirii va fi de 433 mp la parter și mansardă. Sala de spectacole are 200 locuri, iar spațiul rezervat unor conferințe, sau alte activități, are 40 de locuri.

Biblioteca dispune de sală de lectură, iar apa caldă la vestiare și grupurile sociale din întreaga clădire este asigurată de panouri solare.

Valoarea proiectului inițial, cu dotările necesare, a fost de două milioane euro, iar în urma scumpirii materialelor a crescut la trei milioane, iar termenul de execuție este de 24 de luni. Cu această ocazie se reamenajează parcul din zonă și se refac utilitățile de rigoare.

Rep: Un alt șantier, d-le primar, l-am văzut lângă complexul sportiv și bazinul de înot din vecinătatea școlii.

Poka Andrei-Gheorghe: Acolo am început construirea unui Patinoar Acooperit Autosustenabil, care, aidoma bazinului de înot, va fi folosit atât de elevii școlii, dar și de săteni, turiști și doritorii de a folosi noile modele de patine și suprafața de 400 mp care nu folosește apă, respectiv, nu are gheață, ci un teren sintetic de patinaj.

Acest proiect l-am obținut prin GAL Napoca Porolissum, în urma renunțării comunei Beliș. Care nu a avut sumele de bani necesari cofinanțării proiectului care urcă la 65.000 euro, din care 200.000 sunt asigurați de UE.

Clădirea ce se află în lucru este ridicată pe structură metalică, are o dimensiune de 600 mp, cu toate utilitățile, inclusiv mobilier, patine și o mașină de ascuțit noul model de patine. Sperăm ca lucrările acestui patinoar să se finalizeze în termen, iar din luna august să fie folosibil.

Rep: Și care ar mai fi unul din marile proiecte investiționale ale Sâncraiuului acestui an?

Poka Andrei – Gheorghe: Înființarea rețelei de alimentare cu gaz metan pentru toate satele comunei. Este o investiție destul de scumpă și necesară pe care cu mari eforturi am reușit să o câștigăm deoarece din cele 219 proiecte depuse la POIM, doar 15 sunt finanțate, deci bucuria este enormă.

Menționez faptul că licitația execuției a fost câștigată de o societate clujeană, rețeaua de aducțiune și distribuție este de 32 km, 1000 de gospodării, societăți și instituții vor fi bransate, iar valoarea investiției inițiale este de opt milioane de Euro. Mai menționez faptul că rețeaua conductelor se întinde pe ambele părți ale străzilor pentru a evita distrugerea asfalturilor și trotuarelor de pe căile de acces.

Așadar, la Sâncraiu confortul civic are toate componentele valorice ale acestor vremuri, iar când citiți acest interviu, gospodarii comunei pregătesc 12 mii de ghivece de flori ce vor fi puse pe stâlpii de electricitate, care, alături de cele 15 mii de tulpini de trandafiri de diferite culori. Clima temperat – continentală, cu ale ei influențe montane, vor asigura corolile mirifice până la Festivalul măceșelor, din toamna acestui an.

Interviu realizat de **Dumitru VATAU**
Făclia de Cluj – 12 mai 2023

Întorc iubirea Sâncrăienilor, prin această poveste transilvană despre Regatul lor minunat, Regatul măceșelor cu gust de autenticitate, iubire adevărată și viață veșnică.

Transilvania tainică și vie

Gustul de neuitat al măceșelor de Sâncraiu

Ce mă îndeamnă pe mine, în fiecare toamnă, să mă îndrept spre comuna Sâncraiu din județul Cluj? Poate pentru că am primit din partea soțului numele de Sâncrăian, și mă gândesc că localitatea se intersectează cu destinul meu, cumva, printr-o conexiune tainică de toponimie caracteristică Transilvaniei, toponimie realizată prin contopirea numelui cu determinantul său, "Sfântul Crai", Sâncrai. Astfel, eu devenind Sâncrăiasă de Transilvania. Sau, poate, pentru a afla taina crenguțelor încărcate cu rubine, a măceșilor dătători de gem cu gust de toamnă ruginie și brumărie. Ori pentru a mă lăsa îmbăiată de casele împodobite cu iráros, broderie specifică zonei Călatei, broderie cu miros de mușcată neuitată? Sau, pornesc, ca întotdeauna, cu bucurie, în căutare de transilvăneni destoinici, de data aceasta în căutare de sâncrăieni merituoși, cu obraji rumeni, suflete frumoase și port roșu-purpuriu, asemeni măceșelor pe care le transformă magic în gust prețios de sănătate și eternitate. Ceea ce știu, sigur, este că povestea Regatului Stacojiu de Sâncraiu este una plină de tâlc, frumusețe și veridicitate.

La Sâncraiu măceșele au fost vedete absolute astăzi. Asta după ce au fost smulse cu forța din zona lor de confort, trecute prin sita răbdării și a anduranței, amestecate-n foc de ardere completă a oricărui orgoliu pitit în fruct mic, transformate în gem de experiențe în căutare și, apoi, dăruite spre îmbucurare. Doar astfel pot avea, vedetele roșii de rod, un festival al lor, în fiecare toamnă. Aromă lor mi-a îmbătat astăzi întreaga ființă, mi-a pus roșu de biruință în ochi, parfum dulce-acrișor de naturalețe în nări, gust de autenticitate pe buze și-n palme răbdare, ca să vă spun povestea lor veridică și totodată fermecătoare.

Sâncraiu. Satul care pictează eternitatea în nuanțe de roșu purpuriu

Am avut norocul să-l cunosc pe Tivadar Poka, fiul primarului din Sâncraiu la Balul Strugurilor, o altă tradiție frumoasă din zonă, și să ne împrietenim relativ repede, asta datorită înflăcăării pe care o are atunci când vorbește despre păstrarea tradițiilor din zonă. A acceptat chiar să participe la lansarea primului volum al cărții "Transilvania tainică și vie", fără ezitare, din dragoste de autentic și valoros, simțind că vom scrie despre satul lor faimos în cel de-al doilea volum. Tivadar a fost cel care ne-a povestit, pentru prima dată, despre satul lor care își valorifică tradițiile, are proiecte moderne de salubritate și infrastructură, o rețea agroturistică bine coordonată de agenția de turism Davincke Tours, care oferă cazare în 40 de pensiuni și case de vacanță cu o capacitate totală de 250 de locuri, despre colțul lor de rai care a primit, pe bună dreptate, denumirea de "sat european". Poate l-am crezut atunci, fiind vorba de un sat maghiar te poți aștepta să fie mai îngrijit, mai curat, mai modernizat, poate m-am îndoit, uneori, de existența unui rai rural, într-o Românie ternă, plină de sate uitate de lume, fără curent electric, unele, fără rețea de apă sau canalizare.

Am revenit în zonă, destul de repede, pentru a vedea dacă cele relatate de Tivadar sunt reale și am descoperit un loc aparte, plin de farmec, bun gust și autenticitate. Fiecare casă din sat este o mică bijuterie, cu pecete de unicatitate. Unele

porți de lemn sunt sculptate cu diferite motive tradiționale, am admirat frumoasele lalele albe, rozele maghiare sau îmbătătoarele frunze de viță de vie. Altele au pridvoare de lemn ce te întâmpină după ce intri în curte sau camere tradiționale cu ferestre și perdele brodate. Multe dintre ele sunt împodobite cu iráros, frumoasa broderie din Țara Călatei și cu mușcate roșii îmbietoare și primitoare. Toate, însă, respiră aer vechi, dar, mai ales, nobiliar cumva, aer de tradiție respectată, păstrată și promovată. Străzile sunt extrem de curate, curțile frumos amenajate, aleile aranjate. Am fost pentru prima dată toamna, în Sâncraiu, ne-au furat ochii miile de trandafiri care colorează și înmiresmează satul rubiniu, apoi am revenit pe timp de primăvară, și ne-au mângâiat privirile miile de lalele care primenesc și pecetluiesc satul nostru european. Ne-a povestit o localnică despre primarul destoinic al satului, căruia i se datorează multe din realizările zonei, "Domnul primar se trezește dimineața foarte devreme și patrulează satul. Dacă vreun gospodar a uitat să-și primenească zona din fața casei este atenționat, iar, dacă primarul găsește mizerie pe stradă, se dă jos din mașină să curețe." Așa edil cred că și-ar dori toți locuitorii României. Treaba bună începe întotdeauna de sus și este susținută prin exemplu propriu.

Satul Sâncraiu, satul rubinelor dătătoare de sănătate, pictează eternitatea Transilvaniei în mii de culori, în alb de lalele, trandafiri și broderie veche, în verde de lemn, în violet de struguri cărnosi, în albastru de cer infinit sau în galben de lalele simbol. Dar, parcă cel mai frumos, pictează Sâncraiu în nuanțe de roșu, în rubiniu de măceșe vindecătoare, roșu aprins de cămașă tradițională, vișiniu de mușcată pasională, purpuriu de beteală, cărămiziu de farfurie tradițională, stacojiu de dulceată ușor acrișoară. Cum să nu pornești în căutare de poveste roșie în fiecare toamnă?

Crenguțe cu bobite rubinii mi se presară-n palmă

O plăcuță de lemn ne arată că mai sunt câțiva kilometri până în satul rubinelor de toamnă. Ne oprim, însă, pentru că marginile drumului și câmpul veștejit și pustiit de frigul toamnei târzii sunt pline de tufe stacojii. Roșu în dreapta, purpuriu în stânga, o mare de rubine, cât vezi cu ochii. Satul Sâncraiu este înconjurat de o mare de „trandafiri sălbatici”, vrăjitorii nebăgați în seamă primăvara, cei care își transformă florile roz în boabe rubinii, toamna. Întinderea pictată în roșu putred mă ademenește, asemeni unei făpturi bizare.

Mă avânt pe poteca de pământ bătut, îngustă, străjuită de zeci de tufișuri roșiatice, brumărite deja de toamnă, în dimineți reci și nemiloase. Vreau să-mi povestesc chiar el, Măceșul, cum a ajuns împărat peste lemne. Știu de la bunica mea maghiară legenda care spune că atunci când s-au adunat toate lemnele să se sfătuiască cine să fie împăratul lor, Dumnezeu a îmbiat Vița de vie, dar ea a refuzat deoarece menirea ei este să facă vin, sânge dătător de viață veșnică. Măslinul a refuzat și el, având deja o menire clară. Singurul, Măceșul, a primit cu drag rangul de a domni împărat peste toate lemnele. De atunci, se pare, că este binecuvântat și ține răul departe de oameni. Arbuștii roșii par atât de primitivi din depărtare. Continui încrezătoare pe drumul parcă și mai îngustat. Eșarfa mi se agață într-un spin, o las acolo și alerg spre vitalitate roșie chemătoare, mă agăț cu haina într-o ramură mai mare. Hipnotizată, întind mâna înspre o boabă mai colorată, mă înhață un spin și sângele țâșnește șiroaie. Mă trezesc la realitate doar când aud pe cineva spunând „Nu-i ușor cu măceșele, se strâng anevoie.” Domnul Ferenc Rigó îmi povestește cum si-a confecționat prima dată un cârlig, cu ajutorul căruia trage crengile încărcate de la vârf. Doar așa reușește să aibă spor, să umple găleata și, mai ales, să o mulțumească pe tanti Katalin, care va umple la rândul ei borcanele din cămară. Curajoși sâncrăienii din județul Cluj, îmi place

felul în care înfruntă spinoșii sălbatici, încărcăți de rubine vitaminizante. Se simte acolo și dragoste pentru nevestele lor, cele care vor prepara gemul dulce-acrișor de toamnă, și drag de tradiție seculară.

Sâncrăiasa Măceșelor. Zeița stacojie

Întâlnirea cu acest culegător mitic m-a azvârlit mai cu repeziciune în poveste cu sâncrai și sâncrăiese, pentru că mi-a dat curaj și încredere, din dragoste totul devine posibil. M-am avântat peste câmpurile roșiaticе, am dansat cu spinii măceșilor, am îmblânzit vântul, am adulmecat bruma, muma cea aducătoare de regat înghețat și-mi doream doar aromă de măceșe la căldare, să-mi astâmpere frigul și foamea. Fata Morgana mă ademenea cu putere mare. Și, totuși, când am zărit-o, la intrare în sat, îmbrăcată toată în purpură strălucitoare, am rămas mută de mirare. Să fie, ea, Zâna măceșelor, o fecioară sapiențială și năzdrăvană, inițiată în magia binefăcătoare? Să fie Sâncrăiasa Sâncraului, în același timp atrăgătoare și cuceritoare? I-am admirat coșițele lungi, roșiaticе și ele, de care erau atârnate panglicile de putere. Și am zărit trandafirul sălbatic, încrustat în ele. Apoi am zărit brăul lat, purpuriu și bogat ornamentat. Știam din povești că toată forța de care are nevoie o zână stă închegată în coșițe împletite și în brăul fermecat care seduce și zdrobește răul. Iată Supereroina din Sâncraiu, stand la intrarea în sat, pentru protecție și binecuvântare. Are nume predestinat, Barbara Kismihaly.

Am îngenunchat în fața Sâncrăieșei, care s-a aplecat ușor spre mine și mi-a dat binecuvântare de intrare în Regatul Stacojiu. I-am admirat coronița cunoscută sub numele de murună sau "părta", în limba maghiară. Era atât de bogat încărcată cu mărgelile colorate, încât semăna cu o veritabilă tiară de regină. Mi-a vorbit atunci despre panglicile colorate, dătătoare de putere, și de ciucurele de mătase, nevăzutul, nemaîntâlnitul, însemnul de fecioară pură. Am știut, atunci, că gemul de măceșe din Sâncraiu este unic în lume, și datorită acestei pecetluiri de puritate. Cămașa albă, largă, pliată pe mâini și cusută cu ață roșie la umeri, încheieturi și pe guler, acoperea făptura cu grație divină. Pieptarul și șorțul continuau marea rubinie a câmpului cu măceși, prin roșul lor aprins și dărele de ornamentație, asemeni crengilor de trandafir sălbatic. Cizmele erau stacojii și ele. Pe mâna dreaptă purta, Sâncrăiasa Măceșelor un batic mare, colorat și el în nuanțe putrede, roșiaticе. Vreau să întreb despre semnificație lui, dar nu am timp. Un călăreț apare și fură Zâna Măceșelor, în viteză și cu mare îndemănare. Am timp să văd doar sumanul lung, szür în limba maghiară, cu reverul și gulerul mare, pătrat ce-i ajungea în spate până la talie, sunt convinsă că decorațiunile de pe el au o încărcătură simbolică aparte. Mi se întipăresc pe retină și penele din pălărie, mari, stufoase, prinse cu niște ornamentații de mărgelile bogate. Sunt curajoși bărbații Sâncraului, dar și aprigi și protectori. Știu ei ce au de apărut în Regatul lor roșu, regat faimos și plin de amulete cu putere aparte.

Csipkevarázs (Vraja măceșelor)

Îmi doresc să descopăr cât mai repede secretul obrazilor îmbujorați, pentru că am uitat să vă spun, dar Sâncrăiasa Regatul Stacojiu avea fața albă ca laptele, de fință regească, dar obraji roșii de ungueroaică harnică, sănătoasă și aprigă. Sunt convinsă că fiecare gospodină din sat are secretele ei, prime moștenire din moși strămoși: cum să descânte fructele atunci când le alege sau când le spală, ce vrajă să rostească atunci când le aruncă în căldarea de cupru, cum să stea cu fața către soare atunci când strecoară fiertura din fructe, cum să potrivească zahărul cu siropul, cât să-l lase la fiert, care-i culoarea magică care hotărăște că gemu-i gata de pus în borcane. Vreau să ajung în centrul satului, să învăț și eu tâlcuri de vorbit cu măceșele vindecătoare.

Când ajung la locul de desfășurare al concursului, am uitat să vă spun că există întrecere în ceea ce privește gemul de măceșe, sâncrăienii vor să afle în fiecare an care gospodină-i cea mai prețuită și care gem cel mai gustos, cu aroma cea mai ispititoare, căldările de cupru bolboroseau în mijlocul satului. Ce arome mi-au pătruns simțurile, alerg de la o căldare la alta și nu știu care-i mai ispititoare. Trebuie să vă dezvălui un secret înainte, pasta de măceșe, cum o știam eu în copilărie, a fost și va rămâne unul dintre gemurile mele preferate. Este cunoscută în Transilvania și ca Hetschenpetsch (în limba germană) sau hecsedli sau hecserli lekvár (în limba maghiară). Eu știu doar că îmi doream ca mama sau bunica să îmi facă pastă de cacadele, altele erau plăcerile lor atunci, dulceața de cireșe întregi sau de piersici. Se pare că în perioada comunistă era cel mai comercializat gem, gemul de cacadele, poate cel mai ieftin, de aceea mi se fluturau sub nas alte delicatessuri. Nu știu exact. Eu voiam gust miraculos de gem de măceșe. Îmi place, și acum, culoarea lui vie, aproape roșu vermillon. Mă duce cu gândul la lucrările lui Van Gogh, maestrul aventuros de culoare. Apoi, îmi amintesc, ce gust fantastic are, dulce-acrișor, cu aromă distinctă de fruct sălbatic, cumva înțepător. Și, să nu uităm textura, atât de cremoasă, de mătăsoasă, ca o miere roșiatică curgătoare. Îmi sunt desfătate toate simțurile, abia aștept să-mi ling degetele, cleioase cumva, și aspre, de parcă rubiniile măceșe ar vrea să simți și spinii în dulceață, să fie asemenea vieții, parfumată, dar, uneori, chinuitoare. Mă opresc prima dată să admir spectacolul de dans și culoare oferit de Ansamblu de dansuri populare "Majoránna" din Căpușu Mare, Ansamblul de dansuri populare "Felszeg Gyöngye" din Sâncraiu și Formația de muzică populară din Sâncrăieni, județul Harghita. Îmbătată de muzică, ritmicitate și culoare, mă îndrept spre Parcul "Sfântul Ștefan".

Sunt patru echipe și trec pe la toate pentru a afla tainele măceșelor din căldare. La bunica la țară ritualul silvoitei era sfânt la fiecare început de toamnă, cât mi-am dorit să văd cazanul plin cu cacadele, în loc de prune, la noi în ogradă! Vis împlinit, astăzi, la Sâncraiu. Cazanul echipei Csipkevarázs fierbe domol, în ritm de lemne trosnind, măceșele deschizându-și savoarea pe măsură ce trec orele de fierbere. Doamna Ilona Rigó, cea mai în vârstă doamnă din echipă, prin urmare și cea mai înțeleaptă, mă avertizează că îndată va apărea culoarea fabuloasă, roșiatică sau chiar stacojie, pe care ochii mei abia așteaptă să o întipărească. Tot ea îmi povestește despre Binecuvântarea casei, rugăciunea scrisă pe pânzătură și care stă la loc de cinste în camera lor. Gemul echipei este mai bun pentru că are binecuvântare divină: „Unde este credință, acolo este și iubire/ Unde este iubire, acolo este și pace/ Unde este pace, acolo este și binecuvântare/ Unde este binecuvântare, acolo este Dumnezeu/ Și unde este Dumnezeu, acolo nu duci lipsă de nimic.” Frumoasă pecete de divinitate pun membrii echipei Vraja măceșelor în gemul lor natural. Iubesc feminitatea bunicii Ilona, cea care supraveghează totul, dar cu naturalețe și bucurie, cu tandrețe și imensă iubire. A fost frumoasă bunica în tinerețe, este carismatică și acum, dovada vie că sufletul frumos nu pierde. Ea conduce totul, la 74 de ani, dar o face cu o gingășie aparte. Doamna Ilona mi le prezintă și pe celelalte participante, pe harnicele Melinda Juhász, Ildikó Vincze, Andrea Gere, Katalin Rigó, Ilona Rigó, Ilona Ildikó Poka, Irén Boncikai și Margit Okos. Îmi plac surorile, Margit, Irén și Katalin, se completează reciproc atunci când trec măceșele prin sita răbdării sau atunci când amestecă în căldarea magică. Fetelor lor, Melinda și Andrea le secondează, ascultătoare și cu luare aminte, secretul gemului din Regatul Stacojiu se transmite din generație în generație și trebuie păstrat cu sfințenie. O iubesc pe fiica doamnei Ilona, pe doamna Ilona Ildikó Poka, ea a cusut fiecare bucățică de etamină care se

va pune peste capacul fiecărui borcan de gem, ea potrivește însemnul măceșului pe fiecare borcan în parte și o face cu o dexteritate aparte, neuitând să zâmbească aparatului de fotografiat. Au făcut fiecare câte o prăjitură imensă pentru eveniment, eu vreau să gust neaparat poronyó, prăjitura cu nucă pe care și bunica mea o făcea. Melinda îmi întinde o tavă plină cu bulgări de zăpadă. Îmi vede mirarea din ochi, de aceea îmi explică despre prăjitura nemaivăzută în formă de bulgăre, hólabda. Înfulcă și ascult, îmi place gustul și vreau să o încerc cu dulceață de măceșe. Melinda îmi întinde farfuri-oara. Nu pot să o refuz nici pe Andrea, cea cu zâmbet larg, cât o lume de fericire, care îmi întinde tava cu zserbó, prăjitura cu nucă și gem de măceșe. O lume a omeniei și a generozității este echipa Csipkevarázs. Aș fi stat acolo o veșnicie, să le ascult poveștile, să le urmăresc mâinile veșnic în mișcare, să simt miros de gem de măceșe în nări și boare de iubire catalizatoare.

Doamna Iulia Varga, de la echipa următoare, echipa Csipkerozsa, se alătură în poveste. De la dansa aflu că măceșele sunt descântate pe jos, după ce sunt împrăștiate ca să nu prindă mucegai, apoi au nevoie de purificare prin apă, sâncrăiențele spală bine fructele și le curăță de vârf și de coadă. Abia apoi le pun la fiert în oale de 30-40 de litri. "După patru ceasuri, fiertura e trecută prin mai multe site din păr de cal și e adăugită cu apă" îmi povestește în continuare, vrednica bucătăreasă. Apoi îmi întinde mestecăul să învârt în căldare. Îmi doresc, dar mi-e cumva și frică, să nu stric gemul delicat care cere mare atenție la preparare astfel încât să-și păstreze culoarea frumoasă și, mai ales, aroma. Mă încurajează doamna Iulia. În vârt cu putere mare, gândindu-mă că nu vreau nicidecum să stric bunătate de gem, să-i dau cumva gust de ars-afumat sau culoare maro, nesatisfăcătoare. Am mare responsabilitate pentru ceilalți membri ai echipei, familiile KissPal, Poka, Okos și Szaoko.

O gospodina din echipa cu numărul trei, echipa Dombi Menyecskek, mă fixează cu privirea, într-adevăr am cam zăbovit la echipa cu numărul doi, vă puteți imagina de ce. Am fost din nou copil, pentru câteva clipe, cu cea mai onorabilă responsabilitate din lume, să amestec în ceaun în timp ce sâncrăienii îmi zâmbeau cu îngăduință, amuzați cumva de felul serios în care am ales să îmi fac treaba. Ochii verzi ai gospodinei sunt clopoțelul de plecare. Mă îndrept spre a treia căldare. Doamna Kizmi Lovas îmi zâmbește mulțumitoare și-mi povestește despre pasta vitaminizantă la care e musai să adaugi apă, apoi când o pui din nou la foc, zahăr și „salițin” (conservant), „ca să steie peste iarnă”. Este o doamnă tare îngăduitoare, de aceea mă hotărăsc să o ajut atunci când va turna gemul în borcane. Mă simt acasă, printre ai mei, alături de doamnele din echipa Dombi Menyecskek, Femeile din deal. Amestec în căldare alături de doamna Klara Bara și doamna Magda Benc, glumesc cu doamnele Iolanda Benc și Ibolya Benc, îmi place materialul roșu cu buline negre, ales pentru a pecetlui borcanele de către doamnele Tünde Varga și Evá Peter. Se simt aici o camaraderie și o sinceritate aparte. Aflu, de pildă, că se face gem de măceșe în satul lor de foarte multă vreme, și nu doar de fală, ci din nevoie, deoarece fructele nu prea se fac fiind picior de munte, prunele se fac de exemplu la patru sau cinci ani. Apreciez onestitatea lor care-mi vorbește despre tenacitate de sâncrăian în supraviețuire. Femeile din deal îmi cântă despre măceșe, eu știu că-mi va fi foarte greu să aleg o echipă câștigătoare: "M-am născut în arbuști de măceș/ Mama nu m-a crescut degeaba/ Au umbat după mine băieți din toată zona/ Eu am știut mereu să-i țin la distanță."

„Am fost blestemat de mama mea/ Să nu am nici țară, nici casă/ Voi avea un tufiș ca locuință/ Acolo nu voi fi nicio-

dată singur./ Un tufiș mi-a înțepat mâna/ O fată brună mi-a înșelat inima/ Fată brună, nu-mi înșela inima/ Vreau să fi a mea." Cântă harnicele din echipa cu numărul patru, alerg spre ele. Au glas melodios, chemător cumva. Le ascult și-mi imaginez o poveste de dragoste roșie târzie, dar plină de parfum. Doamnele din echipa Csipkebokor, Tufa de măceș, doamnele Ibolya Vincze, Piroska Vincze Erzsebet Rigó, Erzsebet Salamon, Jolan Lovasz și Erzsebet Lovasz sunt optimiste și încrezătoare. Îmi place faptul că nu se gândesc la premiu, este important pentru ele să-și promoveze satul, împreună, ca și comunitate vie și primitoare. O fac cu o pricepere nebănuită, se mândresc cu dulceața de măceșe, dar și cu cea de ardei iute sau cu zacusca de ghebe.

Subit, parcă și vântul se oprește din cântare. Se aude doar gemul bolborosind. Toata firea-i încremenită în așteptare. Sâncrăiasa Măceșelor este adusă, pe cal înaripat, pentru a presăra pulbere de magie în gemul tămăduitor. Acum înțeleg la ce-i folosește năframa roșie, prinsă în talie. Acolo ține pulberea de stele, ingredientul special, cel care va transforma gemul de măceșe al sâncrăienilor în Magiunul de tinerețe fără bătrânețe și viață fără de moarte.

Vraja măceșelor este cel mai bun gem din Sâncraiu, titlu adjudecat anul acesta la festival. Echipa Csipkevarázs este mândră acum, din mâinile lor pricepute a ieșit dulceața câștigătoare. Eu cred că întreaga comunitate este premiată și câștigătoare, cum poți gândi altfel într-o comună cu 1.800 de suflete, unde aproape la fiecare două case găsești câte-o pensiune, acolo unde masa-i bogată în bucate întotdeauna, pentru a-i face pe cei mai pretențioși turiști să se lingă pe degete. Am mâncat, trebuie să vă mărturisesc, niște clătite grase, umflate cu gemul de măceșe proaspăt făcut și niște pișcoturi coapte în ler, stropite cu sirop de măceșe, de și acum am apă-n gură când mă gândesc la ele. Am cumpărat gem de la toate echipele, cu câțiva lei borcanul, și nu din dorința de a nu supăra pe nimeni, ci din poftă, o poftă imensă de a gusta autenticitate cât mai variată și cât mai bine păstrată.

Înțelepciunea populară ne spune că măceșul valorează cât șapte doctori. Pe vremuri pentru culegerea fructelor se făceau expediții, era depozitat pentru marșurile militare și se vindea la prețul veșmintelor de mătase. Deoarece pe atunci nu se cunoștea apa oxigenată, iodul și alți dezinfectanți, pentru a opri o sângerare și a preveni cangrena, rana era spălată cu o soluție de măceșe. De asemenea măceșele îi salvau pe marinarii de scorbut. Când plecau într-o călătorie îndepărtată, își făceau o provizie din aceste fructe. Nu întâmplător măceșul a devenit o emblemă națională pentru englezi. Iată că Sâncraii și Sâncrăiesele din Regatul Stacociu cunosc valoarea boabelor rubinii care le împânzesc câmpurile toamna, ba, mai mult, au creat un brand de sat european din aceste rubine vitaminizante, prin muncă și curaj, prin dragoste de tradiție autentică, prin drag de meșteșug și viță strămoșească. Poate, de aceea, se cuvine să le fim mulțumitori, să le trecem pragul la mijloc de toamnă brumărie, să le gustăm și cumpărăm produsele, să le admirăm portul, casele și odăile, să ne înmuimem pensula în roșu colosal, ca să putem picta și noi cu nuanțe de măceșe rubinii, mușcate vișinii, costume roșiatice și gem stacociu, unic în țară.

Camelia Pop

22 octombrie 2023.

Festivalul măceșelor, mai frumos și...siropos în această ediție

Ce repede au trecut 16 ani de la debutul acestui festival al fructelor roșii și pline de vitamine. Ce inițiativă unică și de real succes a inițiat primarul Poka Andrei Gheorghe și Asociația Agroturistică Sâncraiu, de a pune în valoare o migăloasă, dar dulce tradiție a culegerii și prelucrării acestor fructe, de pe arboretul spinos, dar sănătos, din zona Călatei.

Interes foarte mare pentru acest festival, care are mai multe componente tradiționale, dar și cultural-distractive, la care participă mii de oameni în cele două zile rezervate acestui eveniment ce se desfășoară în localitatea de la poalele Apusenilor, renumită și pentru cele mai multe pensiuni turistice, alei pline de trandafiri și enorme ghivece de mușcate, dar și acele mii și mii de lalele roșii și galbene care dau culoare acestei comune cu veleități europene.

Agroturismul și proiectele investiționale din ultimii 20 de ani au conectat Sâncraiu la nodul turistic european, evident și prin prezența autocarelor și autoturismelor cu număr străin la această ediție ce și-a concentrat bogata paletă ofertantă în piața Sf. Ștefan, în jurul căreia casele familiale tradiționale au frumusețea arhitecturală a vremurilor trecute, dar cu multă grijă reabilitate și dotate cu confortul modern.

Frumosul, hai să îi spunem preambul al acestui festival, a început vineri cu vizitarea expoziției pictorului Benk Andraș, apoi s-a prezentat cartea semnată de Sinko Kallo Katalin, intitulată: „Cusături pe scrisoare”. Interesante fiind și picturile pe lemn, realizate de Negyne Haidu Erzsebet, toate aceste întâlniri fiind găzduite de cea mai bine dotată unitate de învățământ din mediul rural, Școala profesională „Ady Endre” din localitate.

Sâmbătă, totul era finisat, corturile și chioșcurile aveau bogăția toamnei în ele, decorurile, a-și spune, păreau chiar magnifice prin cusăturile și ținuta artizanală a doamnelor ce-și așteptau susele, chiar miile de musafiri, cu platouri cu gustări și prăjituri din bucătăria proprie, inclusiv câte un păhărel de pălincă distilată în cazane de aramă.

Pregătite au fost și cele cinci echipe care au început procesarea fructelor de măceșe în prezența vizitatorilor și curioșilor care puneau întrebări, filmau, făceau poze pe întrecute.

Întrebări am pus și noi, reporterii, unor doamne și domni care practică tradiționalele meșteșuguri ce au fost prezente, ca în fiecare an, într-o mare expoziție din dimensiunile acestui festival.

Bunăoară, dna Benk Jolan ne mărturisește că de peste 50 de ani culege și prepară multe sortimente de sucuri și dulcețuri din măceșe și alte fructe de pădure, iar de peste 20 de ani face și agroturism. Pe standul dânzei de expunere și vânzare am văzut mai multe sortimente de gemuri din măceșe, afine, zmeură, struguri și multe siropuri, inclusiv din muguri de brad.

O altă doamnă, Iboliya Vincze, venită la Sâncraiu prin căsătorie, a subliniat faptul că de 15 ani a învățat toate sec-

rețele prin care poți da valoare fructelor de pădure și celor din livadă. În timp ce cele două fiice ale sale, eleve, urmăreau cum se prepară gemul de măceșe, de la A la Z, dna Ibolya ofere-a la standul său artizanal o gamă largă de bunuri pregătite, ca și în anii trecuți, pentru festival.

Din multitudinea produselor preparate după rețetele tradiționale ale locului, nu au lipsit: zacusca cu vinete, fasole, sau ciuperci, gemul de măceșe, dulceața din prune, afine, merișoare, zmeură, mere, de ardei iute, siropurile din soc, cocăze, mentă, merișoare, dar și lichioruri și bogate platouri cu prăjituri.

Pe cele două alei încărcate cu multiple produse expuse, inclusiv cusături și costume artizanale, produse de uz gospodăresc, expoziție de carte, produse apicole, m-am oprit la standul în care familia Mihaly Istvan și Melinda, proprietarii unei stupine ce numără 290 de familii de albine, am reținut că au adus spre vânzare miere din flora spontană, salcâm și brad, propolis, polen și miere cu cătină.

Mirosul de Kurtoș kalacs ne-a condus la cuptorul familiei Szabo Ioan și Ana, pensionari, care de la vârsta de 20 de ani realizează acest produs crocant și gustos.

Am aflat de la gazdele noastre că în coca de pe platou se găsește numai făină de bună calitate, lapte, unt, ouă și făină din coajă de lămâie. Cuptorul în care ard lemne de o anumită esență, deși pare nou, are peste 100 de ani de funcționare, l-au moștenit de la bunici. După ce se coace coca modelată, rotindu-se pe tamburul din ușa cuptorului, se înobilează cu zahăr, nucă indigenă, sau de cocos, ori ciocolată.

Multe ateliere expo au fost și un fel de școală, nu doar pentru etapele pregătirii și finalizării gemului de măceșe, ci și în alte domenii legate de tradiția locurilor circumscrise zonei Călatea. Pilduitoare exemple le-au oferit sculptorii în lemn, Sabin Mereu și Gere Tiberiu, care dau formă artistice nebănuite lemnului, iar Lovasz Ștefan, și-a valorificat nuiielele de răchită în coșurile împletite în prezența publicului.

În farmecul acestei zile de sâmbătă, s-a încadrat și parada portului popular prezentată de formațiile artistice ale dansatorilor și muzicanților, care au bucurat privirile mulțimii pe traseul noua Casă de cultură – Piața Sf. Ștefan.

Programul artistic s-a desfășurat pe platoul din piață, unde viceprimarul comunei Sâncraiu, prof. Peter Gyorgy Arpad, a transmis salutul administrației publice locale celor prezenți, a mulțumit sponsorilor și a accentuat faptul că festivalul reprezintă viața acestei comunități, trăiește tradiția frumoaselor îndeletniciri ale generațiilor trecute și se dezvoltă pentru a pregăti cele mai bune condiții de viață ale viitorului.

Spectacolul artistic a fost realizat de ansambluri de dansatori din Căpușu Mare, Sâncraiu și Sâncrăieni, inclusiv instrumentiști din Harghita, care au primit aplauze și din partea vicepreședintelui Consiliului județean Vakar Istvan și a altor oficialități clujene.

Cele trei echipe care au pregătit deliciosul gem de măceșe au fost felicitate de conducerea comunei, la fel echipa a patra care a pregătit sarmalele și gulașul pentru pofticioși.

Tot în program au fost cuprinse și vizitele la Casa tradițională din Sâncraiu, unde este o mare bogăție de valori ale trecutului familiilor de aici, obiecte, imagini și scrieri. De la târgul meșterilor populari s-a ajuns la ore de echitație, s-au făcut plimbări cu căruțe trase de cai sau ponei. Seara a fost dominată de umorul în literatură, prezentat de actorul de teatru, Marosan Csaba și de balul festivalului.

Interviu realizat de **Dumitru VATAU**
Făclia de Cluj – 23 octombrie 2023

Val de investiții în infrastructura comunei Sâncraiu

Remarcabilă este preocuparea permanentă a conducerii comunei Sâncraiu de a spori și îmbunătăți condițiile de viață ale comunității din vecinătatea Huedinului, cunoscută prin finalizarea numeroaselor proiecte ce au făcut din această unitate administrativ – teritorială, una de top prin modernizările ce o recomandă ca un punct de mare atracție pe harta turismului național și chiar european.

Pentru a intra puțin pe șantierile comunei în acest sfârșit de toamnă, am adresat câteva întrebări edilului, Poka Andrei Gheorghe, care coordonează de 23 de ani elaborarea și implementarea zecilor de proiecte investiționale în această frumoasă comună din ținutul Călatei.

Rep: Pentru început, dle primar, spuneți-ne ce înalță constructorii în centrul civic al centrului de comună?

Póka Andrei-Gheorghe: Aici, nu departe de primărie, dispensarul medical și Școala profesională Ady Andre, se ridică noua Casă de cultură, pe locul vechiului Cămin cultural. Este o investiție importantă pentru Sâncraiu, a cărei valoare se ridică la suma de 3.000.000 de euro obținută printr-un proiect finanțat de Compania Națională de Investiții (CNI). Construcția are o suprafața utilă totală de 1133 mp. și dispune de parter și mansardă ce cuprind: sală de spectacole, bibliotecă, sală de lectură sală de repetiții și două săli pentru activități recreative, grupuri sociale și alte dependențe. Clădirea este prevăzută cu pereți, geamuri și uși izolate termic și fonic și cu o arhitectură specifică ținutului Călatea. Studiile, respective proiectul tehnic, au fost întocmite de comuna Sâncraiu. Lucrările au început în primăvara acestui an și sunt prevăzute a se finaliza în doi ani. Ne bucurăm că licitația a fost câștigată de o importantă societate clujeană, care a și realizat 60% din volumul construcției.

Rep: Dle primar, Poka Andrei, se pare că, după orașul Huedin, comuna Sâncraiu este prima care-și aduce gazul metan în perimetrul satelor comunei, Se lucrează bine și la această investiție atât de importantă pentru populație, dar și pentru instituțiile publice din comună, cât și societățile comerciale, ca să nu mai vorbim de cele peste 40 de locații agroturistice brevetate?

Póka Andrei: Ați remarcat bine că se lucrează pe traseul întinderii rețelei de alimentare cu gaze naturale pentru localitățile noastre: Alunișu, Brăișoru, Domoșu, Horlacea și Sâncraiu. Este o investiție mare, de 8.000.000 de euro, și este finanțată prin Programul Național Anghel Saligny.

Prin acest proiect se va realiza alimentarea cu gaze naturale a satelor nominalizate. Lungimea totală a rețelei va fi de peste 31 de km, cu stații de reglare- măsurare, prin care vor fi racordate toate imobilele și instituțiile publice din comuna Sâncraiu.

Cele peste 1000 de brânșamente și blocuri de măsură vor fi finanțate în cadrul proiectului, urmând ca pentru proprietarii de imobile să rămână doar cheltuielile pentru realizarea rețelei și instalațiilor interioare. Lucrările sunt realizate în procent de 70%, fiind terminate în localitățile Brăișoru și Horlacea și între localități. Constructorul este o unitate de specialitate.

Rep: Dle primar, se pare că în curând se poate patina la Sâncraiu?

Póka Andrei: Mai precis, în luna decembrie. Deja este gata construcția patinoarului autosustenabil acoperit, amplasat în vecinătatea bazinului de înot semiolimpic acoperit, cu apă caldă și toate dotările necesare. Valoarea investiției este de 700.000 de euro, din care 200.000 euro este finanțare prin AFIR, fonduri europene nerambursabile și diferența din surse proprii.

Proiectul a fost depus prin GAL (grup de acțiune locală) Napoca Porolissum. Această clădire are o suprafață de 600 mp în care este cuprinsă suprafața de patinaj sintetică de 340 mp și este prevăzută cu două vestiare, spațiu tehnic pentru patine, grupuri sanitare și punct de prim ajutor. Suprafața de patinaj este prevăzută cu mantinelă în formă ovală. La capitolul dotări sunt cuprinse: mobilier (scaune, bănci, mese, dulapuri), 50 de perechi de patine, mașină de ascuțit patine și mașină de spălat suprafața. Lucrările sunt efectuate în proporție de 90%. Data prevăzută de finalizare este sfârșitul lunii noiembrie sau prima parte a lui decembrie.

Rep: Ce ne puteți spune despre proiectul de asigurare de sisteme TIC pentru comuna Sâncraiu?

Póka Andrei: Avem un proiect de achiziționare a mai multor componente cu o valoare a investiției în sumă de 446.000 euro, sumă finanțată prin Programul Național de Redresare și Reziliență, apelul de proiecte PNRR/2022/C10, componenta 10 – Fondul local.

Prin implementarea acestui proiect se va realiza achiziționarea următoarelor elemente de mobilier urban inteligent: Realizarea unei infrastructuri TIC în zona pistei de biciclete din localitatea Sâncraiu, pentru echiparea zonei cu sisteme inteligente pentru îmbunătățirea climatului de siguranță (lămpi solare inteligente), realizarea unei rețele de supraveghere a zonei prin camere de supraveghere și realizarea unei rețele Wifi în zona pistei de biciclete;

Apoi vom extinde rețeaua de camere de supraveghere prin montarea unui număr de încă nouă camere, cu echipamentele accesorii și de stocare aferente;

Achiziționăm o dronă de supraveghere, nu de război, punem în funcțiune unele elemente de mobilier urban inteligent, reprezentate de bănci SMART și de module digitale pentru informare publică;

Realizăm un sistem informativ prin personalizarea unui soft pentru aparatul de lucru al primăriei, compus dintr-o interfață pentru interacțiunea cu cetățenii.

Pentru locuitorii noștri și turiștii care sunt de ordinul miilor, achiziționăm și montăm stații de încărcare (4 puncte de încărcare) pentru vehicule electrice.

Rep: Vă propun, dle primar, să încheiem dialogul nostru despre școală, această frumoasă instituție ce formează, mai nou nu doar caractere, ci și profesii în domeniul serviciilor din turism, electrotehnică și electronică.

Póka Andrei: Calitatea învățământului depinde de mai multe componente ce trebuie permanent asigurate și chiar modernizate. Mă refer punctual la baza materială ce intră și în responsabilitatea administrației publice locale. De aceea s-a semnat Contractul de finanțare și este în curs de implementare proiectul „Dotarea cu mobilier, materiale didactice și echipamente digitale a Școlii Profesionale „Ady Endre” Sâncraiu.

Cod proiect F-PNRR-Dotări-2023-5370, finanțat în cadrul Planului Național pentru Redresare și Reziliență.

Proiectul are o valoare nerambursabilă de peste 300.000 Euro și cuprinde dotarea cu echipamente digitale, materiale didactice și mobilier a unui laborator de informatică, a 13 săli de clasă (nivel învățământ: preșcolar, primar, gimnazial, profesional), a unui laborator multidisciplinar (fizică, chimie, biologie, geografie), a trei cabinete școlare (un cabinet psihopedagogic, o sală de sport, un cabinet de limbă și comunicare), respectiv a unui atelier de practică pentru nivelul profesional.

Aceste dotări vor împlini toate condițiile și cerințele desfășurării unui proces educativ de notă maximă, devenind un model european și din acest punct de vedere.

Interviu realizat de **Dumitru VATAU**
Făclia de Cluj – 17 noiembrie 2023.

Kolozsvárnak nincs, de Kalotaszentkirálynak már van fedett korcsolyapályája

Még a megyeszékhely számára is irigylésre méltó beruházást avattak fel pénteken a Kolozs megyei Kalotaszentkirály-Zentelkén: helyi önkormányzati képviselők, megyei és központi hivatalosságok jelenlétében ünnepélyes keretek között átadták a település korcsolyapályáját. Ez már önmagában is jelentős megvalósítás, hiszen állandó jelleggel működő, fedett jégpályája még Kolozsváron sincs, de további beruházások is várhatók, hiszen Póka András György polgármester arról tájékoztatta lapunkat, hogy kormányzati programokból és európai alapokból származó támogatásokból a településen többek között kulturális központot hoznak létre, védőgátat építenek, földgázhálózatot, napelemes közvilágítási rendszert építenek ki, valamint elektromosautó-töltőállomást is beüzemelnek. Egyre csak fejlődik a kalotaszegi település, hiszen van már kivilágított sportpályája, uszodája, bicikliútja stb.

Fedett korcsolyapályát avattak pénteken a rendezettségéről, tisztaságról, a szabályok és a törvények betartásáról, valamint a helyi, megyei, országos és európai pénzekből megvalósuló, különböző közhasznú befektetések szempontjából mintaközségnek számító Kalotaszentkirály-Zentelkén.

A vendégeket Póka András György polgármester köszöntötte. Elmondta: reméli, hogy a korcsolyapálya is, a többi létesítménnyel együtt erősíteni fogja úgy a gyerekek, mint a felnőttek testi-lelki egyensúlyát. Esetleg még arra is jó lesz, hogy a diákok kevesebb időt töltsenek az elektromos kutyuk mellett, és ne csak az ujjuk mozogjanak, hanem harmóniában a többi végtagjuk, izmaik is. S ha ezt elérték, akkor talán nem avatnak hiába újabb sportolásra, egészséges mozgásra alkalmas pályát.

Az eseményen felszólalt Jakab Adorján, az RMDSZ területi szervezetekért felelős ügyvezető alelnöke, Kerekes Adelhaida, Kolozs megyei főtanfelügyelő-helyettes, Csoma Botond parlamenti képviselő, az RMDSZ Kolozs megyei szervezetének elnöke, illetve Winkler Gyula, az RMDSZ európai parlamenti képviselője. Csoma Botond megjegyezte: amilyen ütemben haladnak a befektetések Kalotaszentkirályon, a községben hamarabb lesz metró, mint Kolozsváron. – Itt nem csak papírok és tervek, hanem megvalósítások is vannak – mondta.

A 700 ezer eurós befektetéshez 200 ezer eurós európai uniós támogatást kapott a helyi önkormányzat, a fennmaradó összeget saját költségvetéséből biztosították. A szintetikus jéggel ellátott fedett építmény összterülete 600 négyzetméter, amelyből 340 négyzetméter a csúszófelület. Az épület emellett rendelkezik öltözőkkel, mellékhelyiségekkel, elsősegélynyújtásra, illetve a korcsolyák tárolására

A műjégpályát elsősorban az iskolások használják majd

és karbantartására alkalmas teremmel. Összesen 50 pár különböző méretű korcsolyát lehet igénybe venni a pálya kipróbálásakor.

„A műjégpályát elsősorban az iskolások használják majd, hisz az iskola területén helyezkedik el, de szeretettel várjuk a kistérségből az érdeklődőket is, akárcsak a turistákat. Reméljük legalább akkora sikere lesz ennek a befektetésünknek is, mint az uszodának” – ismertette a részleteket a polgármester. Az előljáró elmondta, a korcsolyapálya, akárcsak az uszoda, saját jövedelmet is generál majd, amelyből a karbantartási munkálatokat és a fenntartási költségeket fedezik.

Amint arról korábban beszámoltunk, az önfenntartó ingatlanban a csúszófelületet nem vízalapon biztosítják, és nem is használható hagyományos korcsolyákkal. Puzzle-szerűen összerakható, 20 milliméter vastagságú műanyag felületen siklanak majd a korcsolyázók, lábukon a helyben elérhető speciális korcsolyákkal, amelyeket az intézmény saját gépével élesítenek. Ha elkopott a csúszófelület, az egész megfordítható, és ha a „fonákja” is elkopik, az elhasznált réteg eltávolítható – így nagyon hosszú távon gyakorlatilag költségmentesen biztosítható a csúszófelület.

A befektetés eredetileg Jósikafalván (Beliș) valósult volna meg, ám a mőcvidéki település lemondott a kivitelezésről.

Napelemes világítás a bicikliút mentén

A község vezetőségének tervei között a környezetkímélő személygépkocsik számára létesített elektromos töltőállomások megvalósítása is szerepel. A beruházás értéke közel 450 ezer euró, amelyet az országos helyreállítási terv pénzalapjából finanszíroznak a bukaresti hatóságok. Emellett a Kalotaszentkirályt Bánffyhunyaddal összekötő kerékpárút vonalán intelligens napelemes lámpákat és térfényelő kamerákat szerelnek fel, valamint Wi-fi hozzáférést biztosítanak.

Ugyanakkor megfigyelő drónt vásárolnának, valamint mobiltelefonok töltésére alkalmas és további funkciókkal rendelkező ügynevezett okospadot és digitális köztéri infor-

A jégpálya az iskola campusán, a medence és a tornaterem mellett található

mációs modulokból álló intelligens utcabútort szereznének és üzemelnének be. Emellett két töltőállomást üzemelnek be az elektromos járművek számára.

A helyhatóság a szolgáltatásokra vonatkozó közbeszerzési eljárások végéhez közeledik, ezt követik a kivitelezésre és az árubeszerzésre vonatkozó közbeszerzési eljárások.

Nemsokára elkészül az új kulturális központ

Megtudtuk: a tavasszal lebontott régi művelődési ház helyébe körülbelül 3 millió eurós beruházással új kulturális központ épül, a pénz az országos beruházási ügynökségtől (CNI) származik. Az 1133 négyzetméter hasznos területtel rendelkező, és 60 százalékban már elkészült létesítményben lesz előadóterem, könyvtár, olvasóterem, próbaterem és két helyiség a szabadidős tevékenységek számára. Az épület hő- és hangszigetelt falakkal, ablakokkal és ajtókkal rendelkezik majd.

Folyamatban van a földgázhálózat kiépítése is. A tájékoztatás szerint a beruházás értéke 8 millió euró, amelyet az Anghel Saligny Nemzeti Program részeként finanszíroznak. A projekt Magyarókeréke, Malomszeg, Kalotadámos, Jákótelke és Kalotaszentkirály települések földgázellátását feltételezi. A mérőállomással rendelkező hálózat teljes hossza több mint 31 km lesz, a több mint 1000 csatlakozást és mérőblok-

Diákok a korcsolyapályán

ot a projekt keretében finanszírozzák, így csak a hálózat és a belső telepítés költségei maradnak az épületek tulajdonosaira. A munkálatok 70%-át Malomszegen és Jákótelkén, valamint a falvak közötti szakaszon már befejezték. Az építető a kolozsvári Electrogroup, az elosztási szolgáltatást az Nova Power&Gas vállalatnak adták koncesszióba.

Az iskola is fejlődik

Tájékoztattak arról is, hogy fejlesztések következnek az Ady Endre Szakiskolában is. A finanszírozási szerződést aláírták, és megkezdődött az oktatási intézmény berendezése és felszerelése tanszerekkel és digitális berendezésekkel. A projektet az országos helyreállítási terv részeként finanszírozzák. A rendelkezésre álló 300 ezer euróból a számítógépes laboratórium, 13 tanterem (óvodai, általános iskolai, középiskolai és szakképzési szintek), multidiszciplináris laboratórium (fizika, kémia, biológia, földrajz), három iskolai terem (pszichopedagógiai, idegen nyelv, sportterem,) és a szakképző műhely számára szerzik be a szükséges berendezéseket, felszereléseket.

Kiss Olivér

Forrás: szabadság.ro – 2023. december 16.

Prima administrație publică din județul Cluj care are patinoar artificial

În vecinătatea orașului Huedin se află comuna cu cel mai mare și valoros confort edilitar – gospodăresc agonisit de conducerea acestei unități administrativ – teritoriale după evenimentele din Decembrie 1989. Este admirabilă rețeaua de drumuri asfaltate în tot perimetrul Sâncraului și în satele componente, rețeaua de apă potabilă și canalizarea este demult funcțională, internetul este de mult o realitate în comună și în instituțiile publice, iar unitățile de învățământ și cultură se bucură de dotările acestor vremuri.

Hârnicia și bunul simț par a fi canoane de la care nu se face rabat de gospodării acestor locuri de la Poalele Vlădeși, semnele gustului estetic este evident privind igienizarea locuințelor, trotuarelor și curgerilor de ape ce coboară dinspre Apuseni, și nu în cele din urmă miile de ghivece de mușcate ce împodobesc stâlpii de pe aliniamentele stradale și cele 600 de mii de lalele ce dau culoare, alături de trandafiri, acestei localități conectate la turismul național și european.

La Sâncraiu se pot practica aproape toate sporturile

Acum, în preajma sărbătorii Crăciunului și anului nou, când încă se lucrează zi lumină la introducerea gazului metan în toate localitățile componente din arealul comunei și la

construirea noii Case de cultură, la Sâncraiu a fost finalizată și dată în folosință o nouă și importantă investiție cu bani europeni obținuți prin mijlocirea unui proiect cu GAL Napoca Porolissum.

În multitudinea dotărilor din perimetrul Școlii profesionale din centrul civic al Sâncraului lipsește un patinoar din multitudinea terenurilor sportive, adică o sală de sport, o bază sportivă multifuncțională cu nocturnă, un bazin de înot semiolimpic, cu apă caldă, acoperit și cu toate dotările necesare interioare și de ce să nu amintim și de pista de cicloturism ce duce de la Huedin spre Călata.

Din 6 decembrie, nu exagerăm dacă spunem că la Sâncraiu se pot practica aproape toate sporturile, inclusiv cele

montane, ținând cont de poziția geografică a comunei de la poalele Apusenilor și mărginimea Vlădesei.

Investiție de 700 de mii de euro

Noua investiție este un patinoar acoperit autosustenabil a cărui clădire se întinde pe 600 mp, iar suprafața de patinat totalizează 340 mp, cu formă ovală și protejată cu mantinelă.

Suprafața de alunecare este realizată dintr-un material sintetic special cu plăci groase de 20 mm ce pot fi întoarse după un grad de uzură și chiar se pot recondiționa.

Investiția, prezentată de către dl. ing. Póka Andrei-Gheorghe, primarul comunei Sâncraiu, a avut un buget de 700 mii euro, sumă din care au fost finalizate toate cerințele proiectului, adică vestiarele, camera tehnică, grupurile sanitare, camera de prim ajutor și dotările cu scaune, bănci, mese, 50 de patine noi, mașină de ascuțit și mașină de spălat suprafața patinoarului.

Investiția a fost racordată la utilități, are finalizată zona adiacentă din care nu lipsesc aleile pietonale realizate cu dale din beton.

Sub cupola patinoarului totul este finisat în alb, aici pot să patineze și să învețe să patineze cei peste 200 de copii ai comunei, dar și localnici și turiștii ce vin în localitatea ce dispune de 42 de pensiuni autorizate.

La festivitatea de inaugurare au participat autoritățile publice locale, inspectorul șef adjunct al Inspectoratului Școlar Județean, dna Kerekeş Adelhaida, inspectori de specialitate, conducerea școlii, consilieri județeni, reprezentanții GAL, elevi și un numeros public.

Primarul comunei Poka Andrei-Gheorghe a salutat înțelegerea prezență și a prezentat acest proiect prin care s-a finalizat primul patinoar acoperit autosustenabil, cu fonduri europene nerambursabile din comunele și orașele județului Cluj.

În acest cadru au vorbit și adjuncta inspectorului școlar general, Kerekeş Adelhaida, europarlamentarul Winkler Iuliu și deputatul Csomo Botond, toți felicitând conducerea comunei pentru seriozitatea, implicarea și stăruința cu care au reușit să conceapă și să implementeze numeroase proiecte prin care Sâncraiu este o comună cu mari veleități europene. Ba mai mult, deputatul Csomo Botond, care și-a pus patinele și a participat la inaugurarea obiectivului, a menționat faptul că, dacă la Sâncraiu s-ar construi un metrou, cu certitudine ar fi terminat cu mult timp înaintea celui din Cluj-Napoca. Ce ziceți, domnule primar Emil Boc?

Interviu realizat de **Dumitru VATAU**
Făclia de Cluj –17 decembrie 2023

Megyei bajnokság

Labdarúgó csapatunk a 2019–2020 -as szezontól a Kolozs megyei labdarúgó V.-ligában szerepel.

Szeptember közepén, 14 csapat részvételével elkezdődött a 2023–2024-es idény. Több változás is volt a keretben, így kíváncsian vártuk, hogy szerepel átalakult csapatunk. Számunkra jól kezdődött a bajnokság, egy jól összerakott csapattal eredményesen kezdtünk. Mindez egészséges önbizalomra adott okot, aztán mégis – talán a sok hiányzó, vagy a nem megfelelő hozzáállás miatt – a teljesítményünk hullámszóvá vált az egész bajnokságban. Hétről hétre, ellenféltől függetlenül, nem tudtunk kiegyensúlyozottak lenni. Hiányérzetem azért van, mert szereztünk bravúros, meglepő győzelmeket, majd a kötelezőnek mondható pontok sorra csúsztak ki a kezünkől. Így aztán, amit az élet adott, annál talán egy picit többet vett el... Ezzel a teljesítménnyel a bajnokság felénél a 9. helyen állunk 6 győzelem mellett 7 vereséget elkönyvelve... Összességében felemás de sportszerű (legkevesebb sárga lap, kiállítás nélkül) őszi szezont zártunk, ezért köszönet a játékosoknak, a szurkolóknak, a támogatóknak és a vezetőknek. Folytatás tavasszal, cél az első 5 közé kerülés. A bajnokságról minden fontos tudnivalót megtalálnak a www.frf-ajf.ro/cluj/competitii-fotbal/liga-a-5-a-academy-zona-cluj honlapon. Végül de nem utolsó sorban kívánok Áldott Békés Karácsonyi Ünnepeket és egészségben, sikerekben gazdag Boldog Új Évet a község minden lakójának.

Péter-Szabó István

Campionatul Județean

Din sezonul 2019–2020, echipa noastră de fotbal este înscris în Campionatul Județean Cluj-Liga V. Sezonul 2023–2024 a început la jumătatea lunii septembrie, cu participarea a 14 echipe. Au fost mai multe schimbări în lot, așa că am așteptat cu nerăbdare apariția echipei noastre transformate. Campionatul a început bine pentru noi, am început cu succes cu o echipă bine asamblată. Toate acestea au dat naștere la o încredere sănătoasă în sine, dar apoi – poate din cauza numeroaselor absențe sau a atitudinii nepotrivite – performanța noastră a fluctuat pe tot parcursul ligii. Săptămână după săptămână, indiferent de adversar, nu am putut fi echilibrați, am obținut niște victorii strălucitoare, surprinzătoare, iar apoi punctele obligatorii ne-au scăpat unul după altul din mâini. Și așa, ceea ce a dat viața, poate a luat puțin mai mult... Cu această performanță, suntem pe locul 9 la jumătatea campionatului, după ce am înregistrat 6 victorii și 7 înfrângeri. Mulțumesc jucătorilor, fanilor, susținătorilor și liderilor. Continuare în primăvară, obiectivul este de a fi printre primele 5. Toate informațiile importante despre campionat pot fi găsite pe site-ul www.frf-ajf.ro/cluj/competitii-fotbal/liga-a-5-a-academy-zona-cluj. Nu în ultimul rând, le doresc tuturor locuitorilor satului un Crăciun binecuvântat și liniștit și un An Nou fericit, plin de sănătate și succes.

Péter-Szabó István

SILVANUS ÖKOLÓGIAI EGYESÜLET

„Együtt egy egészséges környezetért”

Kérjük Önt, hogy személyi-jövedelemadója 3,5%-ával támogassa egyesületünket e nemes cél érdekében.

A jelen felhíváshoz az űrlapot (melyet a Pénzügyi Hivatalnál – Finánze, vagy a Polgármesteri Hivatalnál lehet igényelni), kérjük a következőképpen kitölteni:

ASOCIAȚIA ECOLOGICĂ „SILVANUS”

„Împreună pentru un mediu sănătos”

Cerem și sprijinul D-voastră cu cel 3,5% din impozitul pe venit. Formularul (se poate solicita de la Direcția Generală a Finanțelor – Huedin sau de la Primăria Sâncraiu), sprijinind asociația noastră, se completează în felul următor:

Denumire entitate nonprofit:
ASOCIAȚIA ECOLOGICĂ SILVANUS

Cod de identificare fiscală
al entității nonprofit: **15846785**

Cont bancar (IBAN)
RO73 RZBR 0000 0600 0630 2818

Ön a már kifizetett adójának 3,5%-áról dönthet, hogy milyen célokra használják

Előre is köszönjük támogatását és bizalmát.

Dumneavoastră trebuie să decideți în ce scop veți folosi procentul de 3,5% din impozitul plătit statului.

Mulțumim anticipat.

Boros Gergely

Csak a szívem

*Nincsen e világnak
olyan fogadója,
mint a betlehemi
gazda istállója.*

*Megszentelte Jézus,
rangja nagyá tette,
tündöklő szép csillag,
ragyogott felette.*

*Csak a szívem lenne
szebb és nagyobb ennél,
ó, kedves Úr Jézus,
ha ott megszületnél.*

*Megtisztított szívem
én most felajánlom:
szüessél meg benne,
Jézusom, királyom!*

Fr. Petre-Marian Ianoș

Crăciun

*Noapte de pace, noapte de vis,
noaptea genezei creștine,
noaptea în care Cel Necuprins
durerile lumii vine s-aline.*

*E noaptea în care cer și pământ,
unindu-și cântarea de slavă,
înălță un imn Celui Sfânt:
veniți dar cu toți, el ne cheamă!*

*Ne cheamă pe toți la grota cea sfântă,
alături de sfânta sa mamă,
coruri de îngeri îl binecuvântă,
să-l adorăm ei ne-ndeamnă.*

*Venit pe pământ el ne-aduce iubire,
ne cheamă pe toți l-altarul său sfânt
cu toți într-un glas să-i cântăm: Mărire
în ceruri și pace la toți pe pământ!*

* VICCEK * BANCURI * VICCEK * BANCURI * VICCEK * BANCURI *

Halló

Csöng a telefon, Szabolcska fölveszi,
és suttogva azt mondja:

- Halló?
- Szabika, te vagy az?
- Igen.
- Anyukád?
- A konyhában.
- Apukád?
- A pincében.
- Nagypapád?
- A garázsban.
- Nagymamád?
- A kamrában.
- Testvéred?
- Az udvaron.
- Mit csinálnak???
- Engem keresnek.

*

Elütött macska

–Hölgyem, borzasztóan sajnálom,
de elütöttem a macskáját! Szeretném
valahogy jóvá tenni a dolgot.
– Semmi akadálya, de tud Ön egeret
fogni?

Fogpiszkáló

Vacsora végeztével az egyik vendég a
felszolgáló felé int:

- Pincér, hozzon nekem egy fogpiszkálót!
- Sajnos nincsen, uram.
- Milyen étterem az, ahol még
fogpiszkáló sincsen?
- Eleinte volt, de a vendégek soha
nem adták vissza.

*

- Domnule doctor, nu văd la distanță.
- Vezi soarele?
- Da.
- Păi și cât de departe vrei să vezi?

*

Tatăl îi spune fiului:
– Gata, s-a terminat cu distractia. De
măine te duci la muncă.

– De ce?

– Doar n-o să ne întrețină maică-ta
pe amândoi!

*

- Alo, domn doctor?!
- Da, spune.

– Pe nevastă o doare gâtul și nu mai
poate să vorbească! Ce să fac?

– Să te bucuri!

*

Un doctor aude la telefon vocea fa-
miliară a unui coleg:

– Avem nevoie de un al patrulea la
poker.

– Vin imediat, zice doctorul. Plecând
se îmbracă, sotia întreabă:

– E ceva grav?

– Desigur. Deja sunt trei doctori acolo!

Kiadja a Kalotaszentkirályi Polgármesteri Hivatal

Editat de Primăria Comunei Sâncraiu

✉ 407515, Sâncraiu nr. 340, județul Cluj

tel/fax: 0264 257588

e-mail: sancraiu@sancraiu.ro web: www.sancraiu.ro